

Problems Encountered in Pre-School Education According to the Views of School Managers, Teachers and Parents

Okul Yöneticilerinin, Öğretmenlerin ve Velilerin Görüşlerine Göre Ana Sınıfı Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar

Ali Sabancı¹, Murat Altun², Sultan Uçar Altun³

Abstract

The objective of this research is to find out the problems encountered by principals, teachers and parents about pre-schools' education processes. In the study, qualitative research method was used and it was designed in hermeneutical phenomenological method. The research was performed in primary schools having nursery classes in Korkuteli district of Antalya in 2015-2016 educational years. Study group comprised of principals, 2 vice principals 5 pre-school teachers working in 6 schools chosen according to maximum variation sampling method and 3 parents having students in these schools. Descriptive analysis and content analysis were used together in data analysis. The data collected was coded by the researchers and the themes were derived accordingly. Consequently, the problems about pre-school education via this research were reported in seven themes as: regulations, physical and material opportunities, interclass process, curriculum and training materials, top managers related issues, communication, family and environment related problems. It can be asserted that there are problems including purpose, structure, process and climate dimensions of this level of the educational organization. Based on these conclusions, action plans probable for developing this level of education can be recommended.

Keywords: Education, pre-school education, pre-school, kindergarten

Öz

Bu araştırmanın amacı okul yöneticilerinin (Okul müdürü ve müdür yardımcıları), öğretmenlerin ve velilerin görüşlerine göre ana sınıfı eğitiminde karşılaşılan sorunları ortaya çıkarmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılarak yorumsal (hermeneutic) olgubilim deseninde tasarlanmıştır. Araştırma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Antalya ili Korkuteli ilçesinde anasınıfı bulunan ilkokullarda gerçekleştirilmiştir. Çalışma gurubu maksimum çeşitlilik örneklemesine göre seçilmiş 6 okulda görev yapan 3 okul müdürü, 2 müdür yardımcısı, 5 ana sınıfı öğretmeni ve bu okullarda öğrencisi olan 3 veliden oluşmaktadır. Verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi birlikte kullanılmıştır. Toplanan veriler araştırmacılar tarafından kodlanarak temalar oluşturulmuştur. Araştırmada ana sınıfı eğitimiyle ilgili mevzuat, fiziki ve maddi olanaklar, sınıf içi süreçler, eğitim programı ve eğitim materyalleri, üst yöneticilerle ilişkiler iletişim, aile ve çevre bağlamında betimlenen 7 tema altında sonuç olarak amaç, yapı, süreç ve iklim boyutları ile dikkate alınması gereken çok yönlü sorunlar bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu sorunların temele alındığı bir eylem planının iyileştirme çalışmaları açısından yararlı olacağı söylenebilir.

Arahtar Kelimeler: Eğitim, okul öncesi eğitimi, anasınıfı, okul öncesi okullaşma

Received: 06.11.2017 / Revision received: 03.02.2018 / Second revision received: 16.04.2018 / Approved: 23.04.2018

¹ Prof.Dr., Akdeniz University, Antalya, alisabanci@akdeniz.edu.tr, ² Teacher, PhD Candidate, Akdeniz University, Antalya, emuraltun@gmail.com, ³ Teacher, PhD Candidate, Akdeniz University, Antalya, sultan_ucar@hotmail.com

Atf için/Please cite as:

Sabancı, A., Altun, M., Uçar Altun, S. (2018). Problems Encountered in Pre-School Education According to the Views of School Managers, Teachers and Parents. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24(2), 339-385 doi: 10.14527/kuey.2018.009

English Version

Introduction

From the perspective of cognitive, emotional and psychomotor functioning, preschool education is of great importance both in terms of being healthy, effective and productive during this time period in which the children find themselves in as well as being happy and fulfilling expectations of preschool readiness. The preschool age is the time where child develop the fastest. In addition, 0-6 years of age covers a time where the brain's structure and functioning develops and many behaviours and habits are formed (Şen, 2007). Early childhood experiences determine the way the brain works. Studies show that preschool education also positively contributes to academic development during the primary education period (Cinkılıç, 2009; Unutkan, 2007; Tantekin-Erden and Altun, 2014). Preschool education promotes social and emotional development enabling adults to become more productive and fruitful during their adulthood and to fully utilize their potential. During the preschool period where sensitivity to environmental stimuli is at its highest, positive change in the cognitive, emotional, and motor skills of children who benefit from a planned and systematic educational environment is expected (Balat, 2011; Erkan and Kirca, 2010; Tanju, 2011; Yükselen, 2011). The early childhood period is defined as being between 2-6 years of age. Preschool education is important because of the preparation it offers for other education levels, and it develops the mental, psychomotor and social aspects of the child and is effective in seeing them succeed in the next stages of their schooling (Sisman, 2004; Erdem, 2014). During this period, the child's motor skills, psychological and moral development are shaped, and children begin to socialize and establish friendships (Fazlıoğlu, 2009). The habits, skills and knowledge gained by the child during the pre-schooling stage, the period of time where the development and education of the individual happens the quickest (Zembat, 2010), are important for success.

Despite the importance of preschool education, it is apparent that kindergarten education in Turkey is not where it needs to be. Table 1 shows the net preschool enrolment rate of 5 year olds based on the Ministry of National Education's 2016-2017 formal education statistics according to the Ministry of National Education's Directorate for Strategy Development (MEB, 2017).

Table 1

Schooling Ratio by Educational Year for Pre-Schooling Age 5 (%) in Turkey

<i>Years</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Total</i>
2011-2012	66.20	65.18	65.69
2012-2013	41.03	38.33	39.72
2013-2014	44.27	40.72	42.54
2014-2015	55.27	52.21	53.78
2015-2016	56.74	54.16	55.48
2016-2017	60.11	57.40	58.79

Source: Milli Egitim Bakanligi [Ministry of National Education], 2017. National Education Statistics.

As seen in Table 1, the preschool enrolment rate for 5 year olds was 65.69% in the 2011-2012 academic year. During the 2012-2013 academic year, it appears that the enrolment rate dropped as compared to the previous period because, with the passing to the 4+4+4 education system, it became obligatory for students who were 66 months or older to enrol and only voluntary for those between the age of 61-66 months. While the rate of enrolment in preschool education for 3-5 year olds was 27% during the 2009-2010 academic year, this rate increased to 35.52% during the 2016-2017 academic year (MEB, 2017). While in OECD countries the average school enrolment for 3-4 years was 84% in 2014, the enrolment rate for 5-year-olds (kindergarten) is “compulsory” in many countries (OECD, 2014). According to OECD (2017) data, the rates of education enrolment and access are low particularly for young children. Goals have been set in the state planning organization’s development plans and the Ministry of National Education’s strategic plans to increase these rates. Within this framework, a goal of 70% gross has been set for the enrolment rate for 4-5 years in 2018 (Ministry of Development, 2013).

Article 1739 of the Basic Law of National Education defines preschool education as the education of children who have not met the age requirement for primary education. The objectives of preschool education are listed as 1) to ensure that children develop their body, mind and emotions and acquire good habits; 2) to prepare them for primary education; 3) to create a common educational environment for children who come from unfavourable environments and families; and 4) to help children to speak Turkish properly and well (RG, 1973).

The Preschool and Primary Education Institutes Directorate defines preschool as a school opened for the education of children between 36-66 months and kindergarten as a class opened in formal and informal education institutions for the education of children between 48-66 months (MEB, 2014a). It is essential to ensure that children’s enrolment in preschool education does not interfere with day-to-day education. However, with regards to social adaptability and developmental characteristics of children who need special education, flexibility in their

daily lives is ensured (MEB, 2014a). In preschool education institutions, support staff, specialists and qualified instructors can be assigned to support children's self-care skills. Preschool education services are free at formal preschool institutions. However, children are charged for food, cleaning services and educational material used in the education program (MEB, 2014a).

Studies regarding preschool education have obtained findings related to the qualitative and quantitative problems in the education given in kindergartens (Gözütok, 2004, Kok, Tuğluk, Koçyigit, 2007, Isik, 2015, Alak, 2016, Ata, 2016; Eğitim Sen, 2016). In light of the studies, problems faced in kindergarten education can fall under the categories of problems related to the physical facilities in the classroom and school, problems related to the education process and classroom management, the personal and professional problems teachers have, problems related to the attitudes and behaviours of administrators, communication problems, and problems related to the family and environment. It can be said that these problems have a negative impact on kindergarten education and decrease the benefits to be expected.

During this period where the foundation for personality development is laid and development is at its fastest, the objective is not only to build a building where children can be entertained but also to create an environment where children can receive healthy and reliable education (Karadeniz, Karadag and Ulutas, 2003). Children who are beginning formal education reflect the socioeconomic limitations or advantages of their families, and these inequalities will either continue or increase during their education life (TED, 2007; OECD, 2017). The elimination of such inequalities and children's academic development reveal the value of preschool education and show its importance and necessity (Tos, 2001). It can be said that the objective of preschool education is "to prepare children for primary education and to create a common education environment for children who come from unfavourable environments and families" as stated in Article 1739 of the Basic Law of National Education.

The purpose of this research within this framework is to reveal the problems faced in the preschool education based on the views of school administrators (principals and assistant principals), teachers and parents. Findings obtained are important in understanding the current situation of kindergarten education and presenting solutions to the problems.

Method

Research Design

This research was conducted using the qualitative research method. The research followed the design of hermeneutical phenomenology. Phenomenology is a qualitative research method aimed at studying the events and phenomena that people experience in the real world and at that moment (Yin, 2014). The phenomenological approach is defined under two categories first as hermeneutical in-

terpretation and second as transcendental and metaphysical. The hermeneutical approach refers to a method of examining experienced phenomenology. In this method, real experiences are accentuated under natural themes. Hermeneutical phenomenology is not only seen as the process of defining the present but also as an interpretive process that includes the interpretation of the researcher. In this method the uniqueness of the events is the focus point (Creswell, 2007, p.59). Phenomenology focuses on what we are aware of but, of which we do not have an in-depth or detailed understanding. The subject of this research creates a working platform based on the hermeneutical phenomenology method due to our need to examine these real experiences deeper in order to gain more information despite being aware of them (Creswell, 2014; Yildirim and Simsek, 2013).

Study Group

The research was conducted during the 2015-2016 academic year. It was conducted in primary schools in the Korkuteli district of the province of Antalya. Thus, its objective was to examine a phenomenon within a geographical, cultural, economic, etc. holistic structure with integrity and internal consistency. The maximum variation sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the schools and study group. The purpose of selecting this method was to reflect as much as possible the diversity of the individuals in the sampling who may be party to the problem and thus try to set forth its different dimensions (Yıldırım and Simsek, 2013, Creswell, 2014). In order to ensure maximum school diversity within this framework, a total of six schools were determined by their location (county seat, rural neighbourhood of the county seat, rural village, rural village bus centre), whether they are a bus centre or not, their style of teaching (normal and double shift schooling), the number of classes they have available, and the number of students enrolled in each class (between 11-30). In order to ensure maximum diversity among the personnel working at the six schools chosen, the study group was composed of three principals, two assistant principals and five teachers (by necessity teachers were chosen from among women and administrators were chosen from among men) taking into account age (29-57), appointed or not (9 appointed, 1 stipendiary), different professional seniority in teaching and administration (between 4-35). During every phase beginning with the collection of the findings, all principals will be labelled P, assistant principals VP, teachers T, and parents PA in place of their names in order to ensure data and participant privacy as well as for ethical reasons. Regarding the three parents who were chosen for the study group, maximum diversity was attempted by taking into consideration age (33, 36, 43), educational status (primary school, high school, bachelor's), profession (teacher, housewife) and monthly total income (1,500 TL, 2,000 TL, 6,500 TL).

Data Collection Tool

A semi-structured interview form was used to collect the data. In the first part of the questionnaire, participants were asked questions regarding their per-

sonal information. The second part of the questionnaire contained main and probing questions that were developed separately for principals, assistant principals, teachers, and parents taking into account the framework obtained through prior literary research and the opinion of experts. The first part of the interview forms contained an explanation for the participants, a participant permission section, and demographic information. The second part of the forms prepared for school principals, assistant principals, and teachers contained 9 main and related probing questions in the form prepared for school principals, and the form prepared for parents contained two main and related probing questions. It was also desirable to provide a more detailed description of the topics needed to provide in-depth data during the interview. Permission was obtained from the Provincial Directorate of National Education for the interviews. Talks were held between March and May 2016. The interviews began only after the participants determined an appropriate environment for them. They were given information about the research, and gave their approval. The interviews were conducted face to face. Care was taken to complete each interview within 30 to 45 minutes. The researchers benefited from recording the interviews with a voice recorder as well as taking notes.

Analysis of the Data

The descriptive analysis method was used in analysing the collected data based on the framework previously prepared according to the themes determined during the first stage. As for the second stage, content analysis was conducted in order to arrive at the concepts and associations, which could explain the data collected within the framework of each theme. Through the content analysis, the researchers coded the problems encountered in kindergarten and their solutions and were able to ascertain the first-hand opinions of the principals, assistant principals, teachers and parents regarding these themes (Creswell, 2014, Yildirim and Simsek, 2013). In order to ensure the research's reliability, all interviews were conducted face to face and were voice recorded. The recordings were transcribed into text on the computer. Two different researchers coded the data separately. The consistency ratio (Cohen's kappa coefficient) was calculated to be 0.83 by comparing the established codes. The Cohen kappa coefficient is defined as "poor agreement" for a coefficient of 0.20 and below, "less than average agreement" for 0.21-0.40, "average agreement" for 0.41-0.60, "good agreement" for 0.61-0.80, and "very good agreement" for 0.81-1.00 (Landis and Koch, 1977). Thus, it was found that there was a very good level of agreement among the researchers in the study, and it was decided that the coding was reliable. During the research process, participants confirmed the transcriptions and research results. With regards to transmissibility, the presentation of the findings organized according to data, concept, and theme were supported by direct quotations. Regarding the verifiability of the research, all documents and recordings have been kept regarding the entire research process (Yildirim and Simsek, 2013).

Results

In this section, the problems encountered in kindergarten education were categorized in a table under the themes of “rules, physical and material facilities, processes within the classroom, the education program and material, the top administrators, communication, and the family and environment” based on the opinions of the school administrators (School principals and assistant principals), teachers, and parents, and some examples of the participants’ discourse to the related subthemes have been given..

The opinions of teachers, principals, assistant principals and parents regarding the problems related to the theme of “rules” in kindergarten education are presented in Table 2.

Table 2

Problems Encountered about Legal Arrangements in Pre-School Education According to the Views of Principals, Assistant Principals, Teachers and Parents

Sub-themes	P1	P2	P3	VP1	VP2	T1	T2	T3	T4	T5	PA1	PA2	PA3
Short break durations.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Kindergarten education being voluntary.	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Kindergarten being full day.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓		
The wide age range (48-66 months) of students	✓		✓			✓		✓	✓	✓			
Not to be included to education with transport.	✓	✓		✓				✓	✓				
The difference in entry and exit time of kindergarten from primary school						✓				✓			✓
Lowering the age of students entering nursery classes.									✓	✓			
Insufficient number of teachers.			✓										
Too many bureaucratic procedures related to field trips						✓							
Excessive amount of paperwork.						✓		✓					
Formation of new classes without fulfilment of necessary preparations.						✓							

Regarding the first subtheme given in Table 2, that of “short break durations,” the participants said, “Regardless, they want recess. I mean, there are no breaks. They are always there for a full day. It is intense, and they do not have much time to just hang out (P2). I think that our teachers are bothered about not having these recesses and always staying in the classroom (AP1). Not having recess is a big problem as you cannot leave them for even 2 to 3 minutes as they are so young.”(T5).

Regarding the subtheme of kindergarten education being “voluntary,” it was mentioned that “most parents do not send their child because kindergarten is voluntary (P1).” They do not send them unless it is mandatory (T3).”

Kindergarten being full day is a problem for working parents. Some of the statements regarding this were as follows. “Students are sent to a paternal grandmother, sent to a grandfather, sent to a maternal grandmother. Thus, they are not able to adapt to the school schedule (AP1). We received too many requests from our students’ parents (AP2). If the school finishes at noon and the child is unable to continue, you have to find a babysitter for that child (T1). As a working mother, it is a problem if the child goes for half a day (PA1).”

The wide age range (48-66 months) of students who are admitted to kindergarten causes problems in the education process. Regarding this issue, some of the participants said, “It happens like this. Our students between the ages of 48-66 cannot be enrolled in the first grade anyway. In other words, students up to 66 or even 68 months are not enrolled in first grade. A student who is 48 months old ends up being in the same class and the setting as a student who is 68 months old. It is like a 20-month difference; there is an age difference. In other words, it is possible that problems will occur in this classroom (P1).”

It was observed that not to include kindergarten education to education with transport created some hindrances with regards to enrolment in kindergarten education. Regarding this issue, participants stated, “We cannot get beyond bus-sed education since it is not required. In 10 of our villages, students cannot come to school without buses (P2). They brought their students here through their own means from nearby villages. In other words, there is a desire for education, but because there is no support for transportation, our students and parents cannot send their children to our kindergarten (AP1).”

The difference in entry and exit time of kindergarten from primary school is another issue which was perceived to be problem. Participants’ opinions were as follows. “I have to come at 8 and leave at 1. I work for 5 hours, but my sisters and brothers come at 8:30 and leave at 12 because it is primary school. Children who come by bus and kindergarteners should come up 8:30 and leave at 12 (T1). I want them to be the same as primary school so that siblings can come at the same time together (PA3).”

Lowering the age of students entering nursery classes has impacted on enrolment in kindergarten. Participants’ views on this issue were as follows. “Somehow the age was lowered. I should send my child to the first grade. Parents think they should be learning to read and write. They send their child directly to 1st grade without enrolling them in kindergarten first. And at such a young age (T4).”

It was emphasized that because the number of teachers is insufficient, students are unable to be enrolled in kindergarten. Regarding this issue, some of the participants stated, “We are only able to accept a 5 year old when there are not enough teachers in the school. Although we have a lot of parents here who want to send their 4 year old, we cannot take advantage from these opportunities. Because there are not enough teachers (P3).”

The fact that there are too many bureaucratic procedures related to field trips makes it difficult to organize field trips. Participants' opinions on this issue were as follows. *“On the trips ... you have to work hard to get anything from the driver. Sometimes I am just not interested in field trips (T1).”*

Regarding the excessive amount of paperwork, the participants said, *“There is a huge burden on preschool teachers; there is a lot of paperwork. Prepare, prepare, prepare; it really does not ever end, and I have a lot of incomplete paperwork, and I am sure many of my friends do too. We are preparing a lot of unnecessary documents. When the inspector or principal comes, they say show me your direct plan and then ask why it is like this or that. They create a lot of stress, and as a result we have a lot of less time for other things. We waste our time (T3).”*

Regarding the formation of new classes without fulfilment of necessary preparations, a teacher stated, *“At the first place I worked, they said find some room inside the school or building and make a kindergarten class, and I ended up being by myself as one teacher with 16-17 children above the public education building. ... A kindergarten needs to be formed no matter how it comes about (T1).”*

The opinions of teachers, principals, assistant principals and parents regarding problems related to “Physical and Material Facilities” in kindergarten education have been presented in Table 3.

Table 3

Problems Encountered about Physical and Financial Conditions in Pre-School Education According to the Views of Principals, Assistant Principals, Teachers and Parents

Sub-themes	P1	P2	P3	VP1	VP2	T1	T2	T3	T4	T5	PA1	PA2	PA3
The inappropriateness of the schoolyard and the playgrounds for kindergarten children.	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Inadequacy of the physical conditions of the class.	✓	✓		✓		✓	✓	✓			✓	✓	✓
Not having sufficient number of classrooms		✓			✓	✓			✓	✓			
The absence of a separate dining hall.		✓	✓			✓		✓	✓				
Inadequacy of necessary equipment in the classrooms.		✓	✓	✓					✓	✓			
Unsuitable bathrooms and washbasins for the students.	✓	✓		✓				✓	✓				
Insufficiency of financial and material resources of kindergartens.	✓					✓			✓	✓			
Limited transportation access to kindergartens.	✓									✓			✓
Not having the classrooms being heated well enough.										✓			✓

Regarding the inappropriateness of the schoolyard and the playgrounds for kindergarten children, some of the participants stated, “*We do not have a playground (T5). I think there should be a separate playground for the kindergarten; I do not think it has been separated. There must be a separate playground where children can play, for example there should be sandboxes, swings, things to climb on. Children cannot jump and skip enough (PA1).*”

Regarding the inadequacy of the physical conditions of the class, the participants’ views on the subtheme were as follows. “*We use a single classroom that has been turned into a kindergarten. We were using corners. Now, there are centres forming. We also need to create large classes in order to create centres (T3). Because there are so many things that are happening during an event and there is no other activity area, it takes such a long time to wait for the class to be gathered (PA2).*”

Regarding the subtheme of not having sufficient classrooms, participants said, “*Our kindergarten is across from us. At this point, we cannot arrange a classroom because our classroom numbers are insufficient. In reality, we are just nomads ... (P2). We already had four or five classrooms. When demand was high, we turned one of the laboratories into a classroom because we are a primary school (AP2). Since this (kindergarten) belongs to the middle school building, we want to go out and wash our hands while the others are in class. In order to go outside, we have to pass by. That is why we create a lot of noise for the other classes (T4).*”

The participants emphasized that the absence of a separate dining hall had an adverse effect on the education process. On this issue, some of the participants stated, “*There is no separate area for the cafeteria. It is in the kindergarten itself ... some students sit and eat for an hour slowly and because it is a single environment, we cannot go onto the next activity (P2). The fact that we do not have a cafeteria is a big disadvantage. After eating, you have to wait for the area to be cleaned. You have to wait for the vacuum cleaner to turn off (T1).*”

Regarding the subtheme of the inadequacy of necessary equipment in classrooms, participants’ views were as follows: “*They can send us material. They may send kindergarten material. These come to us, but they are not enough and we are lacking. They could send us necessary material such as toys or for subjects like science, social studies, traffic, etc. With these, our kindergarten can improve and be much more useful (AP1). For example, we need chairs. We need tables (T4).*”

As for the subtheme of unsuitable bathrooms and washbasins for the students, some participants said, “*The wash basins are suitable but not the toilets (P2). The sinks that our kindergarten students have to use should be proportional to their size. ... Toilets should be according to their size. They are currently using sinks and toilets used by students in normal primary school (AP1). They are using the toilets used by primary school students. They are using their sinks. It is not enough (T3).*”

Regarding the insufficiency of material resources provided to meet the needs of the kindergarten, participants stated, “*If the school has a parent-teacher association, the assistant staff needs to be insured in accordance with the new job security law. ... It costs an extra 1,500 lira. Perhaps larger schools are able to do this,*

but smaller schools like ours do not have the opportunity (P1). It may be better than many village schools, but I do not have enough educational material. It is very difficult to buy them with the financial possibilities of the parents or the school (T1).”

Pertaining to the limited transportation access to kindergartens, some of the participants said, “For example, parents of preschool-aged children within two to three kilometers of our school tell us “of course we want to send our children to your school” but they are unable to figure out transportation. How will they get there or be brought home (P1)? My house is very far away at the edge of the village. It is extremely difficult when it is raining, the wind is blowing, and it is snowing during winter months. I end up showing up completely drenched. There is no bus service (PA3).”

Regarding the subtheme of the classrooms not being heated during winter, the views of the participants were as follows. “Heating is a bit of a problem, because during winter the school is quite far (T5). The heating system is insufficient for heating. There have been days where my child did not take off his coat the entire day (PA3).”

The opinions of the teachers, principals, assistant principals and parents regarding the theme of “processes within the classroom” have been presented in Table 4.

Table 4

Problems Encountered about Classroom Processes in Pre-School Education According to the Views of Principals, Assistant Principals, Teachers and Parents

Sub-themes	P1	P2	P3	VP1	VP2	T1	T2	T3	T4	T5	PA1	PA2	PA3
Lack of qualified assistant personnel/interns.	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Not having the children learn enough self-care skills by their parents.			✓			✓	✓		✓	✓			
Undesirable student behaviours in the classrooms.				✓		✓		✓		✓			
Having too many or too few students in the classroom.					✓	✓				✓	✓		
Inequality in the knowledge and abilities of the children.						✓		✓	✓	✓			
Students’ absenteeism or being late.	✓					✓		✓					
Negative attitudes and behaviours of the family towards the child.						✓				✓			
Insufficiency in practicing theoretical education received prior to teaching.						✓							

Regarding the lack of qualified assistant personnel/interns, presented in Table 4, some participants stated, *“Even if we have to take care of our personal needs, we have to leave someone in charge of the children. I am more like a custodian or a babysitter than I am a teacher. For example, my school is stove-heated, and I ended up having to sweep the classroom. All right, you invite the parents, but as long as the parent is there, you cannot do any activities. Sometimes, the parent does not show up. S/he leaves the food at the doorstep and leaves, because everyone is very busy and if you are in a village, these people have to work; they have a field to work or something. I think having assistants is a must (T1).”*

Pertaining to the subtheme that Not having the children learn enough self-care skills by their parents, some of the participants said, *“Our problem here is that because this is a village, students have to learn to clean themselves (P3). That is to say, I have students who do not eat by themselves even though they are in preschool. We initially teach children to wash their hands. That is because, for example, they just wet their hands and leave. They do not use soap at all (T5).”*

Some participants talked about the subtheme of undesirable student behaviours in the classrooms. *“Our kindergarten students are very active. Because they are always active, they can hurt each other. They can fight with each other (AP1). I mean, for example, children ... At the moment, I have one hyperactive student in my class. I am having trouble managing him. Just as he bothers all the students, he also sabotages the lesson (T3).”*

Regarding the subtheme of having too many or too few students, some of the participants stated, *“In our district and country in general, we do not have enough kindergarten classes and yet are trying to increase our numbers, but that results in the class's quality to decrease. We have increased our number to 35. How can one teacher pay attention to that many students (AP2). I think a kindergarten class should have a maximum of 25 students. I think that events will take more time as the number of students increases in a kindergarten class. I think that there needs to be a program that the kindergarteners would be able to relax and move freely in (PA1).”*

Pertaining to the subtheme of the inequality in the knowledge and abilities of the children enrolled in their class, a teacher stated, *“Activities are very simple for students aged 6 or 6.5 years old. But others, for example, are at the right level. Some are inadequate, and others need to be supported through various means at the appropriate level (T3).”*

Regarding the subtheme of students' absenteeism or being late, some participants mentioned, *“The number of students that are consistent is 13. We cannot get anything out of 2-3 students (P3). For example, she comes at 9:00 every morning. I mean, school starts at 8. You need to bring the child at 8. For example, the teacher is just showing cartoons. They come as they want, and you cannot do anything (T1).”*

Pertaining to the subtheme of negative attitudes and behaviours of the family towards the child, one teacher said, *“For example, because of their upbringing, the child is easily able to curse. No matter how many times I have said it, the child comes to school and does not curse, but I see them cursing out of school (T5).”*

Regarding the subtheme of the insufficiency in practicing theoretical education received prior to teaching, one teacher stated, *‘At university, they said that you can dramatically tell a story, but when you go to class, the children immediately look at you in great silence or great admiration and yet do not listen to you, and you end up being quite flustered (T1).’*

The opinions of the teachers, principals, assistant principals and parents regarding problems related to the theme of “education program and educational material” in kindergarten education are presented in Table 5.

Table 5

Problems Encountered about Education Programme and Materials in Pre-School Education According to the Views of Principals, Assistant Principals, Teachers and Parents

Sub-themes	P1	P2	P3	VP1	VP2	T1	T2	T3	T4	T5	PA1	PA2	PA3
Inadequacy of the activity books to students.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Inadequacy of the education program to the students.	✓	✓	✓			✓				✓		✓	✓
Necessity to find and use additional course resources.		✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓			
Inadequacy of existing educational materials and educational toys.	✓		✓	✓		✓		✓	✓	✓			

Some of the participants expressed their views about the first subtheme presented in Table 5, that is inadequacy of the activity books to students, as follows. *‘Now, at the beginning of each year we give each student an activity book. Perhaps, I could say that this activity book contains 1 in 10 of the activities done during the year. That is because our teachers give many more activities for the students to do (AP1). The educational program is very deficient (T4).’*

Pertaining to the subtheme of the inadequacy of the education program to the students, some participants stated, *‘Usually programs, the education programs we have are centralized. Large schools, namely those in the testing grounds of Ankara and Istanbul are selected and spread throughout the country. Villages are not really taken into consideration. We want more appropriate things here (P3). I do not think that we can do much more than just color in a picture. I mean, we just tell the kids to draw that picture. I do not think we give them enough guidance. (PA1).’*

Pertaining to the subtheme of necessity to find and use additional course resources, participants stated, *‘Our teacher gets the kindergarten various books from various places. ... Whether activity books or playbooks. Of course, we give priority to those books that come from the ministry and when they are not inadequate or not enough, we support taking advantage of supplemental material. That is because sometimes some*

acquirements or games can be more easily explained in different resources or books (P3). I have some sets I bought myself. I am increasing the pages of which I can make photocopies. Of course, I cannot duplicate the coloured parts. I cannot duplicate the colour scheme. However, if the pages I can duplicate have shape patterns or if they have numbers, I duplicate and distribute them to the children (T5).”

Participants’ views regarding the subtheme of the inadequacy of existing educational materials and educational toys were as follows. “We provide most of the toys through our own means. Of course, there are also those given by the ministry, but most of them we provide with through own means. Sometimes it is a problem (P1). There are very few educational toys. Most of the toys are those that children can find at home. In order for the child’s kindergarten to be eye-catching, there should be various educational toys in the school so that the children pay more attention to them. From that perspective, it is deficient (T4).”

The views of the teachers, principals, assistant principals and parents regarding problems related to the theme of “top administrators” in kindergarten education are presented in Table 6.

Table 6

Problems Encountered about Relations with Superiors in Pre-School Education According to the Views of Principals, Assistant Principals

Sub-themes	M1	M2	M3	VP1	VP2
Not being given enough importance by the superiors to kindergarten education	✓	✓		✓	
Not being supported morally and financially by the superiors to kindergarten education.	✓	✓	✓	✓	✓

The first subtheme given in Table 6, that not being given enough importance by the superiors to kindergarten education, one administrator stated, “I do not believe that top administrators fully understand what preschool education is. There is a specific output or success in middle school. However, they think that they can’t get that same output in preschool (AP1).”

Some of the participants’ opinions regarding not being supported morally and financially by the superiors to kindergarten education were as follows. “The administrators have nothing; they do not receive enough allocation (P1). Of course, we want more. If it is going to be solved by the district, they usually have the approach of okay, teacher, we will solve it. There have been a few things that have been solved by the province and not by the district. There have been a few things we have brought whether it’s a toy or this or that. Of course, we have wanted more, but it could have been less (P3).”

The opinions of the teachers, principals, assistant principals and parents regarding problems related to the theme of “communication” in kindergarten education are presented in Table 7.

Table 7

Problems Encountered about Communication Processes in Pre-School Education According to the Views of Principals, Assistant Principals and Teachers

Sub-themes	P1	P2	P3	VP1	VP2	T1	T2	T3	T4	T5
Kindergarten teachers and managers being physically, organizationally, and psychologically disconnected from other teachers.		✓				✓			✓	✓
Not establishing effective communication channels with parents.			✓							✓
Not being explained well the importance of kindergartens to parents and the community.		✓			✓					

One of the subthemes presented in Table 7 below, that is “kindergarten teachers being physically, organizationally, and psychologically disconnected from other teachers and managers” points out an important structural and psychological organizational problem. Pertaining to this issue, some of the participants said, “*Sometimes, most of the time, we forget about our teacher, so much of the time we end up adding activities later (P2). For example, papers, you know, official documents are the same ... for example, papers come and go. I do not know. I am not told about them. If I ask about them, the principal remembers them (T4).*”

One of the principals expressed his opinion regarding the subtheme of not establishing effective communication channels with parents as follows. “*When we initially ask for anything, the parents do not care and do not want to give their support, but we have benefited from explaining it to them in more detail whether one-on-one or in meetings (P3).*”

With respect to kindergarten’s importance being explained well to parents and the neighbourhood, one of the participants stated, “*I think that kindergarten is not explained well to parents; there is something missing here whether with us or with the teachers (AP2).*”

The opinions of the teachers, principals, assistant principals and parents related to the theme of “family and environment” are presented in Table 8.

Table 8

Problems Encountered about Parental and Environmental Relations in Pre-School Education According to the Views of Principals, Assistant Principals, Teachers and Parents

Sub-themes	P1	P2	P3	VP1	VP2	T1	T2	T3	T4	T5	PA1	PA2	PA3
Having difficulty in paying the kindergarten's educational expenses.			✓	✓	✓	✓		✓		✓		✓	✓
Not being given enough consideration to kindergarten education by families.		✓			✓	✓		✓	✓	✓			
Families' low attendance to meetings and events in the school.						✓		✓			✓		✓

The first subtheme presented in Table 8, that having difficulty in paying the kindergarten's educational expenses, some of the views on this issue were as follows: *"There is a huge financial burden on the parents of pre-schoolers. Our cost at the beginning of the year is around 200-300 Lira. This is a lot of money for a village (T5). This year, I was very hesitant to send my child to the 5-year-old group. My husband did not want to either; I barely was able to convince him. You think about the point of such an expense if he is going to go when he is six years old anyways. School supplies and food that the assistants are always talking about, and when there are two children, it is a burden on your budget. The kindergarten really has had an impact on our children, but we are struggling financially (PA2)."* The second subtheme concerning the family and environment is not being given enough consideration to kindergarten education by families. Pertaining to this issue, some participants said, *"Residents should come here in haste. There are those who walk around the neighbourhood trying to find a 5-6 year-old child to send him or her to kindergarten. I mean, this is very important. People need to first understand the kindergarten's importance (AP2). It is because when we look at the parents, most of them see it as unnecessary. Most of the time, I do not think they have really looked into it but just want a break from the child for half an hour. Many see it getting an education, learning to hold a pencil, learning to cut, and getting prepared for primary school (T3)."*

The third subtheme regarding the theme of family and environment is families' low attendance to meetings and events in the school. Pertaining to this issue, one participant said, *"I attend the activities held at the school, but my husband works in construction. Even if he was available, he probably still would not attend, but this negatively impacts the children. My son asks, '.. So-and-so's mother and father brought a microscope and showed us. When will my father come?' Since I do not work, I have a position with the events we do as mothers, but at the same time I can see the sad looks on children's face whose mothers work (PA2)."*

Discussion, Conclusions and Recommendations

This section includes comments, discussion, conclusions and recommendations based on the findings of the research.

Findings related to the subthemes within the theme of problems regarding rules are commented on below. The *“short recess duration”* was the most prevalent subtheme within the theme of rules. The principals, assistant principals and teachers all see this as a problem, and in the related regulations (OÖE and HRF, 2014), preschool teachers have not been afforded their right to take a break that are given 6 consecutive hours of activity. In other studies, it was observed that preschool teachers do not have the right to take a break, and they are physically burdened with their uninterrupted teaching negatively affecting their social relationships and their communication with their colleagues (Kaya, 2015, Serencelik, 2016). *“Kindergarten education being voluntarily”* limits participation. Participants indicated that kindergarten being voluntary had a negative impact on parents who are not consciously involved in their child’s kindergarten education. In Turkey, one of the biggest reasons that preschool and private kindergartens are not at the level they should be is that it is not required. In other studies done, findings were obtained that kindergarten education should be mandatory (Kaya, 2013, Kundakci, 2013, Yildiz, 2013). Regarding the problem of kindergarten *“not being a full day for working parents,”* working parents in particular are forced to turn to other solutions to care for their children during working hours. *13. The wide age range (48-66 months) of students enrolled in kindergarten causes problems in the educational process”* (OÖE and HRF, 2014). A 71-month-old child who has received a report for delayed education can technically be in the same class as a 48-month-old child. Different age groups being in the same class adversely affects the educational and teaching process (Kaya, 2013, Ertor, 2015). Kindergarten *“not being included within bussed education”* makes enrolment in kindergarten education difficult. While the Ministry of National Education Regulations on the Accessibility of Education through Transportation made arrangements for access to elementary and secondary schools, no arrangements were made for kindergarten (MEB, 2014b). Failure to provide transportation negatively affects families as it places a burden of daily transportation costs on families and someone in the family has to dedicate a lot of time to getting their child to and from school. Kaya (2013) has determined that parents who live far from school have difficulty bringing their children. *“Kindergarten beginning and ending at a different time than primary schools”* poses a problem. This affects whether or not the students can come and go with their siblings or another person. *“Lowering the age of students beginning first grade”* has affected the enrolment of students in kindergarten. With the changes made regarding the age children will start school and the transition to the 4 + 4 + 4 education system, parents of 60-66 month old children have been able to enrol them in first grade if desired since September of the academic year 2012-2013 (RG, 2012). This has reflected on the enrolment in kindergarten for 5 year olds, and while the enrolment in kindergarten during the

2011-2012 academic year was 65.69%, it fell to 39.72% during the 2012-2013 academic year, and with the changes made in 2015 that allowed parents to postpone their 66-68-month-old child's enrolment in first grade, the net enrolment for 5 year olds in kindergarten during the first semester of 2017 was 58.97% (MEB, 2017). The Ministry of National Education stated that they need 20 thousand preschool teachers (Memurlar.net, 2016). In the case of "*the number of teachers being insufficient*," there is only one kindergarten group and thus the limits are being pushed. Having too many bureaucratic procedures for field trips makes it difficult to arrange field trips. The Ministry of National Education Regulations on the Social Activities in Primary and Secondary Education Institutes regulates preschool social activities (MEB, 2005). For field trips to be held within these regulations, it is required to prepare the relevant documents and obtain the necessary permission. Studies have shown that the theme of "*the formation of new classes without the necessary preparations*" indicates that they may lead to new issues in kindergarten education if planning is not done and the foundation is not set in order to popularize kindergarten. "*Paperwork*" takes up the time of the teacher. In another study, it was found that teachers were bothered by the documents that they were required to prepare and the auditing of those documents (Ertor, 2015).

Findings related to the subthemes within the theme of "problems encountered related to physical and material facilities" are discussed below. Pertaining to the theme of "the schoolyard and the outside playground not being appropriate for kindergarteners," participants generally think that children are closed up in the kindergarten and that there is no suitable schoolyard or playground where the school can hold physical activities outside. The research done shows that children are closed up in the kindergarten, that there is no suitable environment for outdoor physical activities, that in independent kindergarten and elementary school yards there is not enough equipment, that teachers want the yard to be renewed and changed, and that there is some danger due to the common use of the schoolyards (Ata, 2016; Hard, 2016; Ertor, 2015, Kok et al., 2007). In terms of "*the inadequacy of the physical characteristics of the class*," participants pointed out that classes are small and thus activity areas cannot be created. In a study conducted by Isık (2015), findings were obtained that learning centres can only partially be formed due to physical inadequacies and lack of material. Due to "*not having sufficient classrooms*," kindergartens are being opened under suboptimal conditions. According to the participants' opinions, some school buildings do not have enough classrooms, so the class has to use the classroom of another educational institution that is located in the same space. This physically distances the kindergarten from the school, which it belongs to, the teachers and the school administration, and this leads to other problems. "*The absence of a separate dining room*" negatively impacts the educational process. Pertaining to this, participants stated that having both the lesson and the meal in the same class creates problems in relation to cleanliness and the program, since there is no separate dining room. With regards to "*the inadequacy of necessary equipment in the kindergarten*," participants stated that the lack of equipment had a negative

effect on meeting the goals of preschool education. In a study conducted by Kaya (2013), teachers stated that they need playgrounds, sandboxes, cabinets, chairs, tables, boards, playground equipment and suitable community gardens for children to more effectively apply the preschool education program. With respect to the opinion that *“toilets and sinks not being suitable for the students,”* sinks and toilets in some kindergartens are not suitable for preschool students. This situation can prevent young students from developing personal hygiene habits. It can be said that the school not receiving an additional allotment for a separate budget beyond the Ministry of National Education partially providing electricity, water, school supplies, paint, and repairs is the foundation of *“the insufficiency of material resources being provided to meet the needs of the kindergarten.”* Schools prioritize and provide for their needs based on what is determined by school administrations and parent-teacher associations. Within the scope of this research, it was observed that some schools are more at an advantage in terms of funding (due to the number of students, the profile of the parents) than others. The theme of *“students having limited accessibility to the school”* was listed among the problems despite there being a school in the area due to it not providing transportation. Especially in remote villages and neighbourhoods where public transportation services are not provided, transportation within the area is limited to what the people are able to provide themselves. Families who work in agriculture do not send their children to school when the *“vineyard or yard work”* is busy so as to avoid losing time by accompanying the students to the school. The question of *“the classrooms not being heated up enough during winter”* is a fundamental problem regarding the school’s physical facilities. Other studies support the findings of this research. In the study conducted by Kok et al. (2007), it was found that teachers who participated in the study regarding physical organization were few compared to the number of children in their class; fixtures within the classroom were insufficient; and the sink, coat area, and cabinets were not appropriate for children, and in the study conducted by Ertor (2015), it was found that the classroom was not heated enough for its size; the material provided was insufficient; the classroom was not adequately lit; and there were issues deriving from a common classroom space. There were found to be shortcomings in the design and implementation of the preschool and school environments. Existing shortcomings are seen in both state as well as private institutions (Topdemir, 2016). Teachers working in state kindergartens face more problems with the school’s physical facilities than teachers working in private kindergartens (Erden, 2010). The primary school setting has a permanent effect on the child’s development and continues to impact them throughout their life (Kurt, 2016).

Findings related to the subthemes within the theme of problems related to classroom processes are discussed below. Regarding the *“lack of qualified assistant personnel / interns,”* participants stated that the execution of services such as class cleanliness; order; and students’ hygiene, nutrition, and maintenance; etc. in kindergarten classes without assistant personnel fell largely on the teachers and volunteer parents. Due to the importance of kindergarten education, per-

sonnel should be educated with regards to preschool education, and this can help students develop the desired attitudes and behaviour. Ertor (2015) observed that assistant personnel are inadequate, unqualified, and appointed late by İŞKUR. Egitim Sen (2016) stated that there is a significant shortage of assistant personnel in preschools, that they are needed when opening preschools and that there should absolutely be assistant personnel in the class in addition to the teacher. When the theme of “*families not teaching their children how to care for themselves,*” it was observed that the knowledge and abilities brought in from their upbringing are effective especially in children who are being educated in an environment other than the family for the first time and that these change from child to child. “*Unwanted student behaviour in the classroom*” affects the educational process. Participants indicated that unwanted student behaviour in the classroom negatively affects the educational process. In a study done by Dal (2016), the behaviours teachers least wanted the violation of class rules, complaining about friends, and violent behaviour. “*Having too many or too few students*” negatively affects the educational process. According to preschool education and personnel management, it is necessary to have a minimum of 10 students and a maximum of 20 students in order to have a kindergarten class, but that number can also be increased according to the condition of the school. It was determined that the number of students in the kindergarten classes that were observed by this research differed between 11 and 27, and that this number increased to 35 in schools in more centralized locations in previous years. A large number of students make it difficult to conduct classroom processes, while a low number of students make it difficult for teachers to work in groups, play games, and do activities. According to a study done by Ertor (2015), teachers see having too many or too few students as a problem, and a study done by Kok et al. (2007) determined that 87.5% of teachers observed stated that there are too many students in the class. In a survey conducted by Kaya (2013), it was determined that there were 26 or more students in the classes of 19 (about 9%) out of 208 teachers. According to the Ministry of National Education, when looking at all indicators for the first semester of the 2017 academic year, there are 718,261 students for the 36,204 students in state kindergartens and that teachers have an average of 20 students (MEB, 2017). In OECD countries (in most countries kindergartens are mandatory), there are 15 students per teacher in kindergarten (OECD, 2016). When student numbers are compared, the fewer students there are in a class corresponds to the better quality of education able to be given. “*The inequality in the knowledge and abilities of children enrolled in the class*” makes in-class activities difficult. Teachers stated that they are engaged in activities with groups that possess different knowledge and abilities and that as a result lessons are difficult. A child who has previously received kindergarten education and a child who has never received it are in the same classroom, especially in schools that do not have enough students to form more than one class, and it is difficult for the teacher to follow a specific plan or schedule. In the studies carried out, teachers saw different age groups being in the same class as a problem (Kok et al., 2007, Kaya, 2013, Ertor, 2015). Regar-

ding the theme of “*students’ absenteeism or tardiness,*” participants stated that kindergarteners exhibited behaviours such as being late to class and not coming at all. This situation is affected by such reasons as the kindergarten not being mandatory and the attitude of the family. A study done by Kuzucu (2015) supports the findings of this research regarding the theme of “*negative attitudes and behaviour demonstrated by the family towards the child*” showing that the attitude of the parents directly correlates to the behaviour problems exhibited in preschool children. In the research conducted by Usta (2014), it was determined that a child’s behaviour problems were influenced by their relationship with their mother, the educational status of the mother, and the teacher’s experience. The theme of “*the inadequacy in the application of the education received prior to teaching*” various studies supported the remarks of one teacher: in the study conducted by Kok et al. (2007), it was observed that teachers suffered from problems such as inadequacy with regards to class dominance, ineffective use of time, failure to respond to children’s questions and needs, difficulty in getting children to acquire new behaviour, and a lack of knowledge about new educational approaches.

Findings related to the subthemes within the theme of problems related to the educational program and educational materials are discussed below. Pertaining to “*the activity books not being relevant and appropriate for the students,*” the participants stated that the free activity books provided to the kindergarten are positive but not quality enough, and kindergartens do not receive enough of them. In a study conducted on this subject, it was determined that the Pamuk Sekerim books caused problems in the process of teaching, learning, and adaptation (Alak, 2016). According to the participants’ opinion regarding “*the inadequacy of the education program to students,*” the training programs were prepared without taking into consideration the environmental conditions, do not allow flexibility, and are not appropriate for student diversity. Ertor (2015) stated that the changes in the program caused difficulties in achieving harmony, and some gains were not appropriate for regional conditions as well as for the age of the children. According to the theme of “*having to find and use additional course resources,*” teachers are prone to use supplementary course resources, because they do not find the free activity books sufficient enough. As there are restrictions on the use of private course resources by the Ministry of National Education, procuring supplementary course resources is among the problems faced by teachers. “*The inadequacy of existing educational material and educational toys*” is also supported by prior studies. Kaya (2013) stated that teachers need educational material such as educational toys and mathematical material for the effective implementation of the educational program.

Findings related to subthemes within the theme of top administrators are discussed below. In this section, the themes of “*top administrators not giving enough importance to kindergarten education*” and “*the top administrators not providing enough financial/moral support for kindergarten education*” were observed. Participants see the provincial and district national education directorates as top administrators and do not think that the financial support given for kindergarten

education given from these institutions is sufficient enough. This is a condition pertaining to education and stems from the priorities set forth in their educational policies. While Turkey spends \$ 3,327 per student, OECD countries spend \$10,493. Turkey's spending per student is ranked 33 among 45 countries (OECD, 2016). Although the spending per student increased between 2010 and 2014, it is still below the OECD average (OECD, 2017).

Findings regarding the problems within the theme of communication are discussed below. When participant opinions regarding *"kindergarten teachers being physically, organizationally, and psychologically disconnected from other teachers"* were taken into account, it was observed that kindergarten teachers work different hours than other teachers, they do not have the right to take a break, and their classrooms were far/separated from the school building causing them to not be able to meet with other teachers and administrators and to be forgotten in plans and activities. Other themes were *"effective communication channels not being established with parents"* and *"kindergarten's importance not being explained well to parents and the neighbourhood."*

The findings regarding the theme of the family and environment are discussed below. In this section, *"families having difficulty in paying the kindergarten's educational expenses," "families not giving enough importance to kindergarten education,"* and *the low attendance of families at meetings and events* were the themes. According to primary education and personnel management (2014), only the fees specified in legislation are able to be collected for kindergarten education. Their parents take turns according to lists prepared by the teachers in order to meet the students' nutrition needs. When there are few students, parents taking more turns and time preparing the food can be difficult for families. Again, it may be a problem to prepare and bring the food for working parents. According to Ertor (2015), some problems that come about are that parents do not pay the fees and that parents do not believe that the fees paid go to the children. According to a study conducted by Dilcioglu (2016), when children aged 5 and 6 years was examined for their readiness to move on to primary school, it was observed that the income level of the family and their socioeconomic status directly correlated. It was determined that when family participation activities were prepared according to the needs of the mothers and fathers and set at an appropriate time, all parents and fathers were willing to participate (Ustupal, 2015; Ozkan, 2014).

When assessed as a whole, kindergarten education should be mandatory for at least one year for students between 54-68 months old. In less developed regions, it should be increased to 2 years due to the socioeconomic conditions. Free bussed education should be provided for kindergarten education (in residential areas where necessary). This service should be arranged in such a way that the time kindergarten begins and ends are congruent the time schools being and end in that area. There need to be changes to those things that make it difficult for teachers such as non-stop education and not being allowed a break. Educational

material, educational toys, and additional course material should be provided to kindergartens in order to increase the effectiveness of kindergarten education. In order to be able to provide a more qualified education, the number of students in kindergarten classes needs to be reduced and larger classrooms should be allocated to the students. Equipment material needs to be provided for the classes, and material should be provided in order to form necessary activity corners. Families should be reached and told about how important kindergarten education is, and parenting activities should be organized in order to increase the parent-teacher association.

Türkçe Sürüm

Giriş

Okul öncesi eğitimi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor yönden hem çocukların içinde bulunduğu dönemi sağlıklı, etkili ve verimli bir şekilde geçirmesi ve mutlu olması hem de okul öncesi hazırbulunuşluk beklentilerinin karşılanabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Okul öncesi yaş dönemi, çocuğun en hızlı geliştiği dönemdir. Ayrıca 0-6 yaş aralığı beyin yapısı ve fonksiyonlarının gelişiminin sağlandığı; pek çok davranış ve alışkanlıkların büyük ölçüde kazanıldığı bir dönem kapsamaktadır (Şen, 2007). Erken çocukluk dönemindeki deneyimler beynin çalışma biçimi için belirleyicidir. Yapılan çalışmalar okul öncesi eğitimin ilköğretim sürecinde akademik gelişime de olumlu katkı sağladığını göstermektedir (Cinkılıç, 2009; Unutkan, 2007; Erden ve Altun, 2014). Okul öncesi eğitim sosyal ve duygusal gelişimi destekleyerek, yetişkinlik döneminde kişilerin daha üretici ve verimli olmalarını ve sahip oldukları potansiyeli tam olarak kullanmalarını sağlar. Çevresel uyaranlara karşı duyarlılığın en yüksek seviyede olduğu okul öncesi dönemde; planlı ve sistemli bir eğitim ortamından yararlanan çocukların bilişsel, duyuşsal ve motor davranışlarında olumlu yönde değişme ve gelişmeler beklenmektedir (Balat, 2011; Erkan ve Kırca, 2010; Tanju, 2011; Yükselen, 2011). 2-6 yaş aralığı erken çocukluk dönemi olarak tanımlanmaktadır. Okul öncesi eğitim, diğer öğretim kademelerine hazırlık olmasından dolayı önem taşımakta, çocuğu zihinsel, psiko-motor ve sosyal yönden geliştirmekte, sonraki okul hayatında başarılı olmasında etkili olmaktadır (Şişman, 2004; Erdem, 2014). Bu dönemde çocuğun motor becerileri, psikolojik ve ahlaki gelişimleri şekillenir, çocuklar sosyalleşmeye ve arkadaşlık ilişkileri kurmaya başlarlar (Fazlıoğlu, 2009). Bireyin gelişiminin ve eğitiminin en hızlı olduğu dönem olan okul öncesinde (Zembat, 2010) çocuğun kazandığı alışkanlıklar, beceriler ve bilgiler başarı açısından önemlidir.

Okul öncesi eğitimin önemine karşın Türkiye’de ana sınıfı eğitiminin istenilen düzeyde olmadığı görülmektedir. MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, MEB 2016-2017 örgün eğitim istatistiklerine göre okul öncesi eğitimde 2011-2017 arası 5 yaş net okullaşma oranları Tablo 1’de gösterilmiştir (MEB, 2017).

Tablo 1

Türkiye’de 2011-2017 Yılları Arası Okul Öncesi 5 Yaş Okullaşma Oranları (%)

<i>Yıllar</i>	<i>Erkek</i>	<i>Kadın</i>	<i>Toplam</i>
2011-2012	66.20	65.18	65.69
2012-2013	41.03	38.33	39.72
2013-2014	44.27	40.72	42.54
2014-2015	55.27	52.21	53.78
2015-2016	56.74	54.16	55.48
2016-2017	60.11	57.40	58.79

MEB İstatistiklerinden alınmıştır.

Tablo 1’de görüldüğü gibi 2011-2012 eğitim öğretim yılında okul öncesi 5 yaş okullaşma oranı %65.69’dur. 2012-2013 eğitim öğretim yılında 4+4+4 eğitimi sistemine geçilmesiyle birlikte ilkokula başlama yaşı 61-66 aylık öğrenciler için isteğe bağlı, 66 ayını dolduran öğrenciler için zorunlu olması nedeniyle okullaşma oranının önceki döneme göre düştüğü anlaşılmaktadır. 3-5 yaş arası çocukların okulöncesi eğitim alma oranı 2009-2010 eğitim-öğretim yılında %27 iken, 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında bu oran %35.52’ye yükselmiştir (MEB, 2017). OECD ülkelerinde ise 2014 yılında 3-4 yaş okullaşma oranı ortalaması %84 düzeyinde iken 5 yaş (Ana sınıfı) okullaşma oranı ise birçok ülkede “zorunlu eğitim” kapsamındadır (OECD, 2014). OECD (2017) verilerine göre özellikle küçük çocuklarda eğitime katılım ve erişim oranı düşüktür. Bu oranların yükseltilebilmesi için DPT kalkınma planları ve MEB stratejik planlarında hedefler arasına alınmıştır. Bu çerçevede 2018 yılı için 4-5 yaş eğitimde okullaşma oranı hedefi brüt %70 olarak belirlenmiştir (T.C. Kalkınma Bakanlığı, 2013).

1739 sayılı Mili Eğitim Temel Kanunu’nda okul öncesi eğitimi, mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimi olarak tanımlanmaktadır. Okul öncesi eğitimin amaçları 1) çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, 2) onları ilköğretime hazırlamak 3) fırsatları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak ve 4) çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak olarak sıralanmıştır (RG, 1973).

Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nde anaokulu, 36-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okul; ana sınıfı ise 48-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde açılan sınıf olarak tanımlanmıştır (MEB, 2014a). Okul öncesi eğitime kayıtları yapılan çocukların okula günlük eğitimi aksatmayacak şekilde devam etmelerinin sağlanması esastır. Ancak özel eğitim gerektiren çocukların sosyal uyum ve gelişim özelliğine göre günlük devam sürelerinde esneklik sağlanır (MEB, 2014a). Okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların öz bakım becerisine destek sağlamak amacıyla destek eğitim personeli, uzman ve usta öğreticiler görevlendirilebil-

mektedir. Okul öncesi eğitim hizmeti resmî okul öncesi eğitim kurumlarında ücretsizdir. Ancak çocukların beslenme, temizlik hizmetleri ve eğitim programının uygulanmasına yönelik eğitim materyalleri için ücret alınır (MEB, 2014a).

Okul öncesi eğitim ile ilgili olarak yapılan çalışmalarda, ana sınıflarında verilen eğitimin nitel ve nicel sorunlarına ilişkin bulgular elde edilmiştir (Gözütok, 2004; Kök, Tuğluk, Koçyiğit, 2007; Işık, 2015; Alak, 2016; Ata, 2016; Dal, 2016; Eğitim Sen, 2016). Araştırmalar ışığında ana sınıfı eğitiminde karşılaşılan sorunlar sınıfın ve okulun maddi ve fiziki imkânlarıyla ilgili sorunlar, eğitim öğretim süreçleri ve sınıf yönetiminde yaşanan sorunlar, öğretmenlerin yaşadığı kişisel ve mesleki sorunlar, yöneticilerin tutum ve davranışlarıyla ilgili sorunlar, iletişim sorunları, öğrencinin aile ve çevresi ile ilgili sorunlar başlıkları altında toplanabilir. Bu sorunların ana sınıfı eğitimini olumsuz yönde etkilediği ve ana sınıfı eğitiminden beklenen yararı azalttığı söylenebilir.

Kişilik gelişiminin temellerinin atıldığı, gelişimin en hızlı olduğu bu dönemde, amaç sadece çocukların oyalanacağı bir bina yapmak değil, çocukların sağlıklı ve güvenli eğitim alacakları bir ortam oluşturmaktır (Karadeniz, Karadağ ve Ulutaş, 2003). Örgün eğitime başlama yaşındaki çocuklar ailelerinin sosyoekonomik sınırlılıklarını veya avantajlarını yansıtırlar ve bu eşitsizlikler eğitim hayatı boyu devam eder veya artar (TED, 2007; OECD, 2017). Bu tür eşitsizliklerin giderilmesi ve bilimsel gelişmelerin okul öncesi eğitimin değerini ortaya koyması gibi nedenler okul öncesi eğitimin zorunluluğunu ve önemini (Tos, 2001) ortaya koymaktadır. Okul öncesi eğitimin, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda belirtilen “çocukları ilköğretime hazırlama ve fırsatları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratma” amacının büyük önem taşıdığı söylenebilir.

Bu çerçevede araştırmanın amacı okul yöneticilerinin (Okul müdürü ve müdür yardımcıları), öğretmenlerin ve velilerin görüşlerine göre ana sınıfı eğitiminde karşılaşılan sorunları ortaya çıkarmaktır. Elde edilen bulgular anasınıfı eğitimi ile ilgili mevcut durumun anlaşılması ve sorunlara çözüm önerileri sunulması açısından önemlidir.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, yorumsal olgubilim (hermeneutical phenomenology) desenindedir. Olgubilim insanların gerçek dünyada içinde yer aldıkları ve o an deneyimledikleri olay ve olguları çalışmayı amaçlayan nitel bir araştırma yöntemidir (Yin, 2014). Fenomenolojik yaklaşım birincisi (hermeneutical) yorumsal, ikincisi ise (transcendental) soyut, metafizik olmak üzere iki türde tanımlanmaktadır. Yorumsal (hermeneutical) yaklaşım yaşanmış deneyimleri (phenomenology) incelemeye dayalı bir yöntemi ifade eder. Bu yöntemde yaşanmış deneyimleri oluşturan doğal temalar üzerin-

de durulur. Yorumsal fenomenoloji yalnızca mevcudu tanımlama süreci olarak görülmez aynı zamanda araştırmacının yorumunu da dâhil ettiği bir yorumlama süreci olarak görülür. Bu yöntemde olayların teklifi-kendine özgülüğü odak noktayı oluşturur (Creswell, 2007; s.59). Olgubilim deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Bu çalışmanın konusu da farkında olduğumuz, ancak derinlemesine bilgi sahibi olmak için yaşanmış deneyimlerden yola çıkarak incelemeye ihtiyaç duyduğumuz nitelikte olduğundan yorumsal olgubilim (hermeneutical phenomenology) yöntemine uygun bir çalışma zemini oluşturmaktadır (Creswell, 2014; Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışma Grubu

Araştırma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Araştırma Antalya ili Korkuteli ilçesinde anasınıfı bulunan ilkokullarda gerçekleştirilmiştir. Böylece coğrafi, kültürel, ekonomik vb. bütüncül bir yapının içindeki bir fenomene ilişkin sorunların bütünlük ve iç tutarlılık içinde incelenmesi amaçlanmıştır. Okulların ve çalışma gurubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Bu yöntemin seçilmesindeki amaç örnekleme çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmak ve böylece problemin farklı boyutlarını ortaya koymaya çalışmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013; Creswell, 2014). Bu çerçevede okulların seçiminde maksimum çeşitliliği sağlamak üzere farklı konum (ilçe merkezi, ilçe merkezinde kırsal mahalle, kırsal köy, taşıma merkezi kırsal köy), taşıma merkezi olup olmama, öğretim şekli (normal ve ikili öğretim), açılan sınıf sayısı ve sınıfa kaydolmuş öğrenci sayısı (11-30 arasında) şeklinde nitelikler dikkate alınarak toplam altı okul belirlenmiştir. Çalışma gurubu, seçilen altı okulda görev yapan personel arasından maksimum çeşitlilik sağlamak amacıyla yaş (29-57 arası), kadro (9 kadrolu, 1 ücretli), öğretmenlikte ve yöneticilikte farklı mesleki kıdem (4-35 arası) şeklindeki nitelikler gözetilerek (cinsiyet değişkeni ile ilgili olarak öğretmenler zorunlu olarak kadınlar arasından, yöneticiler ise zorunlu olarak erkekler arasından) üç müdür; iki müdür yardımcısı ve beş öğretmenden oluşmuştur. Bulguların toplanmasından başlayarak tüm aşamalarda veri ve katılımcı güvenliği ve etik açıdan katılımcı isimleri yerine müdür için M, müdür yardımcısı için MY, öğretmen için Ö. ve veli için V. kullanılmıştır. Çalışma gurubu içinde yer alan üç velinin belirlenmesinde ise yaş (33, 36, 43), eğitim durumu (ilkokul, lise, lisans), meslek (öğretmen, ev hanımı) ve aylık toplam gelir (1500 TL, 2000 TL, 6500 TL) dikkate alınarak maksimum çeşitlilik sağlanmaya çalışılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Verilerin toplanmasında yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Soru formunun birinci bölümünde kişisel bilgilere ilişkin sorulara yer verilmiştir. Soru formunun ikinci bölümünde ise alanyazın taramasıyla elde edilen veriler çerçevesinde ve uzman görüşü alınarak okul müdürü, müdür yardımcıları, öğretmen ve veliler için ayrı olarak geliştirilmiş ana ve sonda sorulara yer verilmiştir.

Görüşme formlarının birinci bölümünde katılımcılar için açıklama, katılımcı izin bölümü ve demografik bilgilere yer verilmiştir. Formların ikinci bölümünde ise okul müdürleri, müdür yardımcıları ve öğretmenler için hazırlanan formda 9 ana ve bunlara bağlı sonda sorulara; velilere yönelik olarak hazırlanan formda ise iki ana ve bunlara bağlı sonda sorulara yer verilmiştir. Ayrıca, görüşme sırasında derinlemesine veri sağlamak amacıyla ihtiyaç duyulan konuların daha detaylı açıklanması istenmiştir. Görüşmeler için öncelikle İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden izin alınmıştır. Görüşmeler, Mart-Mayıs 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Görüşmelere, katılımcıların da uygun bulunduğu ortamlarda, araştırma hakkında bilgi verilmesi ve onaylarının alınması sonrasında başlanmıştır. Görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Her bir görüşmenin 30 ile 45 dakika arasında tamamlanmasına özen gösterilmiştir. Görüşmelerin kayıt edilmesinde ses kayıt cihazından yararlanılmış, ayrıca araştırmacılar tarafından not alma yöntemine başvurulmuştur.

Verilerin Analizi

Toplanan verilerin çözümlenmesinde ilk aşamada önceden belirlenen temalara göre hazırlanan ve veri analizi için oluşturulan çerçeve dikkate alınarak betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. İkinci aşamada ise her bir tema çerçevesinde toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak amacıyla içerik analizi yapılmıştır. İçerik analiziyle ana sınıfında karşılaşılan sorunlara ve bu sorunların çözümüne ilişkin araştırmacılar tarafından kodlamalar yapılarak ortak temalara ulaşılmış ve bu temalara ilişkin doğrudan okul müdürlerinin, müdür yardımcılarının, öğretmenlerin ve velilerin görüşleri ortaya çıkarılmıştır (Creswell, 2014; Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada inandırıcılığı sağlamak için tüm görüşmeler yüz yüze ve ses kaydı yapılarak gerçekleştirilmiştir. Kayıtlar bilgisayarda deşifre edilerek metin haline getirilmiştir. Bu veriler iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı kodlanmıştır. Yapılan kodlamalar karşılaştırılarak tutarlılık oranı (Kohen kappa katsayısı) 0.83 olarak hesaplanmıştır. Kohen kappa katsayısı 0.20 ve altında ise “zayıf uyum”, 0.21-0.40 aralığında ise “ortanın altında uyum”, 0.41-0.60 aralığında ise “orta düzeyde uyum”, 0.61-0.80 aralığında ise “iyi düzeyde uyum”, 0.81-1.00 aralığında ise “çok iyi düzeyde uyum” olarak tanımlanmıştır (Landis & Koch, 1977). Böylelikle araştırmada araştırmacılar arasında çok iyi düzeyde uyum olduğu görülmüş ve kodlamanın güvenilir olduğuna karar verilmiştir. Araştırma sürecinde deşifre kayıtlar ve araştırma sonuçları katılımcılara teyit ettirilmiştir. Aktarılabirlik konusunda veriler kavram ve temalara göre düzenlenmiş bulguların sunumu doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Araştırmanın teyit edilebilirliği açısından tüm araştırma süreçleri ile ilgili belge ve kayıtlar tutulmuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Bulgular

Bu bölümde okul yöneticilerinin (Okul müdürü ve müdür yardımcıları), öğretmenlerin ve velilerin görüşlerine göre ana sınıfı eğitiminde karşılaşılan sorun-

lar “mevzuat, fiziki ve maddi olanaklar, sınıf içi süreçler, eğitim programı ve eğitim materyalleri, üst yöneticiler, iletişim ve aile ve çevre” temaları çerçevesinde tablolar halinde verilmiş, katılımcıların alt temalara ilişkin konuşmalarından örnekler sunulmuştur.

Ana sınıfı eğitiminde “mevzuat” teması ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen, müdür, müdür yardımcıları ve velilerin görüşleri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2

Müdür, Müdür Yardımcısı, Öğretmen ve Velilerin Görüşlerine Göre “Mevzuat” Bağlamında Karşılaşılan Sorunlar

Alt Temalar	M1	M2	M3	MY1	MY2	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	V1	V2	V3
Teneffüs sürelerinin kısa olması	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Ana sınıfı eğitiminin isteğe bağlı olması	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Ana sınıfının tam gün olmaması	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	
Ana sınıflarına kabul edilen öğrencilerin yaş aralığının geniş olması (48-66 ay)	✓		✓			✓		✓	✓	✓			
Taşınmalı eğitim kapsamında olmaması	✓	✓		✓				✓	✓				
Ana sınıfının giriş çıkış saatlerinin ilkokuldan farklı olması						✓					✓		✓
Birinci sınıfa başlama yaşının aşağı çekilmesi									✓	✓			
Öğretmen sayısının yetersiz olması			✓										
Okul-sınıf gezileri ile ilgili bürokratik işlemlerin fazla olması						✓							
Evrak işlerinin fazla olması						✓		✓					
Gerekli hazırlıklar yapılmadan yeni sınıfların açılması						✓							

Tablo 2’de verilen alt temalardan “teneffüs sürelerinin kısa olması” teması ile ilgili olarak “*Yani teneffüs olması, istiyorlar ister istemez. Yani hiç araları yok. Sürekli tam gün ordalar. Bir yoğunluk var yani bir vakit geçirebilecekleri bir zaman yok(M2). Öğretmenlerimizin bu teneffüs arası olmamasından ve sürekli sınıfta kalmalarından rahatsız olduğumu düşünüyorum(MY1). 2 dakika, 3 dakika bırakmıyorsun küçük oldukları için hiç teneffüs olmaması büyük bir problemimiz(Ö5).*” şeklinde sözler söylenmiştir.

Ana sınıfı eğitiminin isteğe bağlı olması” alt teması ile ilgili olarak “*Anasınıfı isteğe bağlı olduğu için çoğu velimiz çocuğunu göndermiyor(M1). Zorunlu olmadan göndermiyorlar(Ö3).*”

Ana sınıfının tam gün olmaması çalışan anne babalar için sorun olmaktadır. Bu konudaki konuşmalardan bazıları şöyledir “*Bir babaannenin yanına koyuyor öğrencisini, bir dedenin yanına koyuyor, anneanneye koyuyor. O şekilde okulun programına uyuyorlar(MY1). Velilerimizden çok fazla istek geliyordu(MY2). Öğlen okul bitiyor öğleden sonra çocuk devam edemiyor o çocuk için bir de bakıcı bulmak zorundasınız(Ö1). Çalışan bir anne olarak çocuğun yarım gün orda olması sorun(V1).*”

Ana sınıflarına kabul edilen öğrencilerin yaş aralığının geniş olması (48-66 ay) eğitim sürecinde sorunlar oluşturmaktadır. Bu konuda katılımcıların bazıları şunları söylemişlerdir: “*Şöyle oluyor; 48-66 aylık öğrencilerimiz zaten 1. sınıfa kaydolmuyor. Yani 66 hatta 68 aylığa kadar olan öğrencilerimiz 1. sınıfa kaydolmuyor. 48 aylık öğrenci ile 68 aylık öğrenci aynı bölüm içerisinde aynı ortam içerisinde oluyor. Yaklaşık 20 ay gibi farkı var, zaman farkı var. Yani bu sınıf içerisinde sıkıntılar doğurabiliyor(M1).*”

Taşınmalı eğitim kapsamında olmaması ana sınıfı eğitimine katılım ile ilgili engeller oluşturduğu anlaşılmaktadır. Bu konuda katılımcılar “*Zorunlu eğitim kapsamında olmadığı için taşıma olayını aşamıyoruz. 10 tane köyümüz (taşımaya okula gelen) taşıma olmadan buradaki öğrenciler okula gelemiyor(M2). Civar köylerden kendi imkânlarıyla bir süre öğrencilerini buraya taşıdılar. Yani o şekilde istek var fakat taşıma destek olmadığı için öğrenci velilerimiz öğrencilerini çocuklarını okulumuzun anasınıfına gönderemiyorlar(MY1).*” şeklinde ifadeler kullanmıştır.

Ana sınıfının giriş çıkış saatlerinin ilkokuldan farklı olması sorun olmaktadır. Bu konuda katılımcıların görüşleri şöyledir: “*Ben 8’de geliyorum 1’de çıkmam gerekiyor, 5 saat çalışmam için, ama ilkokul olduğu için abla-abiler 8:30’da gelip, 12’de çıkıyorlar, servisle gelen çocuklar da anasınıfı öğrencileri de 8:30’da gelip 12’de çıkması lazım(Ö1). İlköğretime göre olması lazım diğerleri ile aynı saatte bütün gün olsun istiyorum ben abisiyle kardeşiyle beraber gelsin gitsin...(V3).*”

Birinci sınıfa başlama yaşının aşağıya çekilmesi öğrencilerin ana sınıfına kaydolmasını etkilemiştir. Bu konuda katılımcıların görüşleri şöyledir: “*Nasılsa yaş geri çekildi. 1. sınıfa göndereyim çocuğumu. Okuma yazma öğrensini diye düşünüyor veliler. Anasınıfına göndermeden direk 1.Sınıfa başlatıyor. Küçük yaşta yani(Ö4).*”

Öğretmen sayısının yetersiz olması nedeni ile ana sınıfına öğrenci kaydedilemediği vurgulanmıştır. Bu konuda katılımcılardan bazıları “*Okulöncesine gelen öğrencilerde yeterli öğretmen bulunamadığı zaman mesela bir 5 yaşını alabiliyoruz sadece. Hâlbuki burada 4 yaşını da göndermek isteyen bir yığın veli olmasına rağmen, bu imkânlardan faydalanamıyoruz. Öğretmen olmadığı için(M3).*” şeklinde ifadeler kullanmışlardır.

Okul-sınıf gezileri ile ilgili bürokratik işlemlerin fazla olması gezi düzenlemeyi zorlaştırmaktadır. Bu konuda ile ilgili katılımcı görüşleri şöyledir: “*Gezilerde...şoförden işte aracından bilmem nesine çok uğraşman lazım. Bazen gezi yapmayı benim de gözüm yemiyor(Ö1).*”

Evrak işlerinin fazla olması ile ilgili olarak katılımcılar “Okul öncesi öğretmenlerin üzerine çok büyük bir şey yükü var, evrak yükü var. Hazırla hazırla hazırla, gerçekten bitmiyor ve benim de bir sürü eksikim vardır ve eminim ki birçok arkadaşımın da vardır. Gereksiz yere bir sürü evrak hazırlıyoruz. Müfettiş, müdür geldiği zaman bana direk planını göster bu böyle niye böyle. Bunlar beni artık çok şey yapıyor strese sokuyor yani diğer şeylere daha az zamanımız kalıyor. Boşuna zaman harcıyoruz(Ö3).” şeklinde sözler söylemişlerdir.

Gerekli hazırlıklar yapılmadan yeni sınıfların açılması konusundan bir öğretmen “İlk çalıştığım yerde okulun içinde bina yoksa bile bulun bir oda orayı anasınıfı yapın demişler ve ben halk eğitimin üstünde tek başıma sadece bir öğretmen ve 16-17 çocukla kaldım. ...anasınıfı açılınsın da nasıl açılırsa açılınsın(Ö1).” demiştir.

Ana sınıfı eğitiminde “Fiziki ve Maddi Olanaklar” teması ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen, müdür, müdür yardımcıları ve velilerin görüşleri Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3

Müdür, Müdür Yardımcısı, Öğretmen ve Velilerin Görüşlerine Göre “Fiziki ve Maddi Olanaklar” Bağlamında Karşılaşılan Sorunlar

Temalar	M1	M2	M3	MY1	MY2	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	V1	V2	V3
Okul bahçesinin ve dış oyun alanlarının ana sınıfı öğrencilerinin kullanımına uygun olmaması	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sınıfın fiziki özelliklerinin yetersiz olması	✓	✓		✓		✓	✓	✓			✓	✓	✓
Yeterli derslik olmaması		✓			✓	✓			✓	✓			
Ayrı bir yemek salonunun bulunmaması		✓	✓			✓		✓	✓				
Ana sınıfında ihtiyaç duyulan ara-gereçlerin yetersizliği		✓	✓	✓					✓	✓			
Tuvaletlerin ve lavaboların öğrencilerin kullanıma uygun olmaması	✓	✓		✓				✓	✓				
Ana sınıfındaki ihtiyaçların karşılanmasında okulun maddi kaynaklarının yetersizliği	✓					✓			✓	✓			
Öğrencilerin okula ulaşım olanaklarının kısıtlı olması	✓										✓		✓
Sınıfların kışın yeteri kadar ısıtılmaması											✓		✓

Tablo 3’de verilen alt temalardan okul bahçesinin ve dış oyun alanlarının ana sınıfı öğrencilerinin kullanımına uygun olmaması teması ile ilgili olarak katılım-

cılardan bazıları “Oyun parkımız yok(Ö5). Ana sınıfı için ayrı bir oyun parkı olmalı bahçede bence o alan ayrılmamış. Çocukların oynayabileceği ayrı bir oyun alanı olmalı, kum havuzları olmalı mesela, salıncaklar tırmanma şeyleri olmalı bence. Çocuklar çok fazla hoplayamıyor, zıplayamıyor(V1).” şeklinde sözler söylemişlerdir.

Sınıfın fiziki özelliklerinin yetersiz olması alt teması ile ilgili olarak katılımcıların görüşleri şöyledir: “Bir sınıfı anasınıfı olarak dönüştürülmüş tek oda şeklinde kullanıyoruz. Biz köşe oluşturuyorduk. Şimdi merkezler oluşuyor. Merkezler oluşturmamız için de geniş bir sınıfın olması gerekiyor(Ö3). Etkinlik yaparken ortalık o kadar çok dağılıyor ki başka bir etkinlik alanı da olmadığı için sınıfta oranın toplanmasını bekleyene kadar çok zaman geçiyor(V2).”

Yeterli derslik olmaması alt teması ile ilgili olarak katılımcılar: “Bizim ana sınıfımız karşıda. Şu anda sınıf sayılarımız yetersiz olduğu için ayarlayamıyoruz. Kupağuz açıkçası yani... (M2). Zaten dört, beş dersliğimiz vardı. Talep çok olunca laboratuvarın birini ilkokul olmamızdan dolayı sınıfa çevirdik(MY2). Burası (anasınıfı) ortaokul binasına ait olduğu için diğer sınıflar ders yaparken biz ellerimizi yıkamaya çıkmak istiyoruz. Bahçeye çıkmak için oradan geçmek zorundayız. O yüzden diğer sınıflara gürültü oluyor(Ö4).” şeklinde ifadeler kullanmışlardır.

Katılımcılar ayrı bir yemek salonunun olmamasının eğitim sürecini olumsuz etkilediğini vurgulanmıştır. Bu konuda katılımcılardan bazıları: “Yemekhane için ayrı bir bölüm yok ana sınıfı içinde... bazı öğrencilerin bir saatte oturup yemek yiyor yavaş yavaş, tek ortam olduğu için etkinliğe geçemiyor(M2). Yemekhanemizin olmaması da çok büyük bir dezavantaj. Yemekten sonra oranın temizlenmesi için beklemek zorunda kalıyorsun. Elektrikli süpürge için beklemek zorunda kalıyorsun(Ö1).” şeklinde sözler söylemişlerdir.

Ana sınıfında ihtiyaç duyulan araç gereçlerin yetersizliği alt teması ile ilgili olarak katılımcıların görüşleri şöyledir: “Bize materyal gönderebilirler. Ana sınıfı araç gereçleri gönderebilirler. Bunlar geliyor, fakat yeterli değil eksiklerimiz oluyor. Oyuncak bazında veya böyle işte fen bölümü, sosyal bölüm, trafik bölümü gibi bölümlerde bize gerekli materyaller gönderilebilir. Bunlarla anasınıfımız çok daha güzel ve kullanışlı bir hale gelebilir(MY1). Mesela sandalye ihtiyacımız var. Masa ihtiyacımız var(Ö4).”

Tuvaletlerin ve lavaboların öğrencilerin kullanıma uygun olmaması alt teması ile ilgili olarak katılımcılardan bazıları “Lavabolar uygun ama tuvaletler değil(M2). Anasınıfı öğrencilerimizin kullanması gereken lavabolarının, kendi boylarına göre orantılı olması lazım. ...tuvaletleri kendi boylarına göre olmalı. Şu an normal ilkokuldaki öğrencilerin kullandığı lavaboları ve tuvaletleri kullanıyorlar(MY1). Bizimkiler, ilkokul öğrencilerinin kullandığı tuvaletleri kullanıyorlar. Lavaboları kullanıyorlar. Boyları yetmiyor(Ö3).” şeklinde ifadeler kullanmışlardır.

Ana sınıfındaki ihtiyaçların karşılanmasında okulun maddi kaynaklarının yetersizliği konusunda katılımcılar “okul aile birliği almış olsa yardımcı personeli yeni iş güvenliği yasasıyla sigortasının yapılması, sigortalı çalışması gerekiyor. ... ekstradan 1500 Lira maliyet oluyor. Belki büyük okullar bunları yapıyor ama bizim gibi kırsalda kalan küçük okulların bunu yapma şansı yok(M1). Pek çok köy okulu-

na göre iyi ama yeterli eğitim materyalim yok. Bunu da velilerin ya da kendi okulumuzun imkânlarıyla almak çok zor(Ö1)” şeklinde sözler söylemişlerdir.

Öğrencilerin okula ulaşım olanaklarının kısıtlı olması Bu konuda katılımcılardan bazıları: “Mesela yakınımızdaki iki-üç kilometre yerlerdeki okul öncesindeki veliler –“tabi biz de göndermek istiyoruz öğrencilerimizi” diyorlar ama ulaşımı halledemiyorlar. Neyle getirip götürecek(M1)? Benim evim çok uzakta, köyün çıkışında, yağmur oluyor, rüzgâr oluyor kar oldu geçtiğimiz kış aylarında ama hakikaten çok zordu. Ben çok sınıslıklam halimle geldim. Servis taşıma yok(V3).” şeklinde sözler söylemişlerdir.

Sınıfların kışın yeteri kadar ısıtılamaması alt teması ile ilgili olarak katılımcıların görüşleri şöyledir: “Yani kışın okuldan biraz uzak olduğu için kaloriferler biraz sıkıntı oluyor(Ö5). Isınma için kalorifer tesisatı yetersiz kalıyor. Kabanı montunu çıkarmadığı gün oldu çocuğun(V3).”

Ana sınıfı eğitiminde “sınıf içi süreçler” teması ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen, müdür, müdür yardımcıları ve velilerin görüşleri Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4

Müdür, Müdür Yardımcısı, Öğretmen ve Velilerin Görüşlerine Göre “Sınıf İçi Süreçler” Bağlamında Karşılaşılan Sorunlar

Temalar	M1	M2	M3	MY1	MY2	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	V1	V2	V3
Nitelikli yardımcı personel/stajyer bulunmaması	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ailelerin çocuklarına öz bakım becerilerini yeterince kazandırmamış olması			✓			✓	✓		✓	✓			
Sınıf içinde istenmeyen öğrenci davranışları				✓		✓		✓		✓			
Öğrenci sayısının fazla veya az olması					✓	✓				✓	✓		
Sınıfta kaydedilen çocukların bilgi ve beceri bakımından eşitsizliği						✓		✓	✓	✓			
Öğrencilerin devamsızlık yapması veya geç gelmesi	✓					✓		✓					
Ailenin çocuğa karşı olumsuz tutum ve davranış içinde olması						✓				✓			
Hizmet öncesi alınan eğitimin uygulama boyutunun yetersiz olması						✓							

Tablo 4’te verilen alt temalardan nitelikli yardımcı personel/stajyer bulunmaması teması ile ilgili olarak bazı konuşmacılar: “İhtiyacımızı görmeye gitsek

bile illa çocukların başında birini bırakıp çıkman lazım. Öğretmenlikten daha çok temizlikçi, bakıcı gibiyim. Okulum sobalıydı mesela, sınıfı süpürmek zorunda kalıyordum, tamam velileri çağırıyorsun ama veli varken de orda etkinlik yapamıyorsun, veli de gelmiyor zaten beslenmeyi kapıya bırakıyor gidiyor çünkü herkesin hayat yoğunluğu farklı bu insanlar çalışmak zorundalar eğer köydeysen, tarlası falan var. Yardımcı personelin şart olduğunu düşünüyorum(Ö1).” şeklinde ifadeler kullanmışlardır.

Ailelerin, çocuklarında öz bakım becerilerini yeterince kazandırmamış olması alt teması ile ilgili olarak katılımcılardan bazıları: “Bizim buradaki sıkıntımız, köy yeri olması babında, temizlikle ilgili oluyor yani öğrencinin kendi temizliği(M3). Yani şöyle söyleyeyim; okul öncesi olmasına rağmen kendisi yemek yemeyen öğrencilerim var. Çocuklara el yıkamasını en baştan öğretiyoruz. Çünkü ıslatıp geçiyor bazısı mesela. Sabun hiç kullanmıyor(Ö5).” şeklinde konuşmuşlardır.

Sınıf içinde istenmeyen öğrenci davranışları alt teması ile ilgili olarak bazı konuşmacılar: “Anasınıfı öğrencilerimiz çok hareketli. Hareketli olduğu için de birbirine zarar verebiliyor. Birbirleriyle kavga edebiliyor(MY1). Yani çocukların mesela... Şu anda sınıfta bir tane hiperaktif öğrenci var. Onu idare etmede zorlanıyorum. Bütün öğrencileri rahatsız ettiği gibi dersi de sabote ediyor yani açıkçası(Ö3).” demişlerdir.

Öğrenci sayısının fazla veya az olması alt teması ile ilgili olarak katılımcılardan bazıları: “İlçemizde veya ülke genelinde anasınıflarında yeterli sınıf olmaması, mevcudun artmasına, artınca da verimin düşmesine neden olmaktadır. 35'lere kadar çıktı mevcudumuz. Öğretmen nasıl ilgilenir o kadar öğrenciyle(MY2). En fazla 25 sayısı bence ana sınıfı için fazla bir rakam. Ana sınıfı için sayı arttıkça etkinliklere ayrılan zaman azayacaktır diye düşünüyorum. Ana sınıfı çocukların eğleneceği rahat hareket edebileceği bir program olmalı diye düşünüyorum(V1).” şeklinde sözler söylemişlerdir.

Sınıfta kaydedilen çocukların bilgi ve beceri bakımından eşitsizliği alt teması ile ilgili olarak bir öğretmen: “Etkinlikler 6 yaş, 6,5 yaş içerisindeki öğrencilere çok basit geliyor. Ama diğerleri mesela, tam seviyelerinde oluyor. Bazılarına yetersiz, bazılarına yeterli seviyede işte farklı şeylerle desteklemek gerekiyor(Ö3).” demiştir.

Öğrencilerin devamsızlık yapması veya geç gelmesi alt teması ile ilgili olarak katılımcılardan bazıları: “Öğrenci sayısı, şu an 13 standart tam devam eden 13 kişi var. 2-3 öğrenciden verim alamıyoruz(M3). Mesela her sabah 9'da geliyor. Diyorum, bu okul 8'de başlıyor, bu çocuğu 8'de getirmeniz lazım. Mesela cevap; Hocam çizgi film izliyor. İsteyen istediği saatte geliyor, istediği saatte gidiyor, hiçbir şey yapamıyorsun(Ö1).” şeklinde sözler söylemişlerdir.

Ailenin çocuğa karşı olumsuz tutum ve davranış içinde olması alt teması ile ilgili olarak bir öğretmen: “Ailede belli bir rahatlıktan geldiği için çok rahat küfrediliyor mesela. Hani defalarca söylememe rağmen okula geliyor yapmıyor dışarıda görüyorum yine aynı(Ö5).” demiştir.

Hizmet öncesi alınan eğitimin uygulama boyutunun yetersiz olması alt teması ile ilgili olarak bir öğretmen: “Üniversite dedi ki hikâyeyi dramatize ederek anlatacaksın şöyle yapacaksın falan ama sınıfa gittiğin anda çocuklar hemen büyük bir sessizlikle, hayranlıkla sana bakıp seni dinlemiyorlar ve o çömezlik halinle şoka giriyorsun(Ö1).” demiştir.

Ana sınıfı eğitiminde “eğitim programı ve eğitim materyalleri” teması ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen, müdür, müdür yardımcıları ve velilerin görüşleri Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5

Müdür, Müdür Yardımcısı, Öğretmen ve Velilerin Görüşlerine Göre “Eğitim Programı ve Eğitim Materyalleri” Bağlamında Karşılaşılan Sorunlar

Temalar	M1	M2	M3	MY1	MY2	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	V1	V2	V3
Etkinlik kitaplarının öğrencilere uygun ve yeterli olmaması	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Eğitim programının öğrencilere uygun olmaması	✓	✓	✓			✓				✓		✓	✓
Ek ders kaynakları bulmak ve kullanmak zorunda olmak		✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓			
Mevcut eğitim materyalinin ve eğitici oyuncakların yetersiz olması	✓		✓	✓		✓		✓	✓	✓			

Tablo 5’te verilen alt temalardan etkinlik kitaplarının öğrencilere uygun ve yeterli olmaması teması ile ilgili olarak katılımcılardan bazıları görüşlerini şöyle ifade etmişlerdir: “Şimdi her sene başında biz her öğrencimize etkinlik kitabı veriyoruz. Belki bu etkinlik kitabı yıl içerisinde yapılan etkinliklerin 10’da 1’idir diyebilirim yani. Çünkü öğretmenlerimiz kendileri de böyle çok fazla, onun üzerinde kat kat fazla etkinlik olarak öğrencilerimize veriyorlar(MY1). Eğitim seti çok çok az geliyor(Ö4).”

Eğitim programının öğrencilere uygun olmaması alt teması ile ilgili olarak katılımcılarından bazıları “Genellikle programlar, bizdeki eğitim programları merkeze yönelik. Büyük okullar yani Ankara, İstanbul pilot bölge seçilip Bütün ülkeye yayıldığı için. Bir köy yeri çok fazla düşünülüyor. Buraya daha uygun şeyler istiyoruz biz(M3). Hani resimde boyama dışında bir şey yaptırılmıyor diye düşünüyorum. Yani çocuklara sadece şu resmi çiz diyoruz. Onlara rehberlik yapamıyoruz diye düşünüyorum yeterince(V1).” demişlerdir.

Ek ders kaynakları bulmak ve kullanmak zorunda olmak alt teması konusunda katılımcılar “Öğretmenimiz farklı yerlerden farklı kitapları alıyor. ...etkinlik kitapları olsun, oyun kitapları olsun anasınıfı için. Bakanlık tabi birinci öncelikli olmak üzere yetersiz kaldığı, az kaldığı durumlarda da diğer kitaplardan, yardımcı

kaynaklardan yararlanması konusunda biz destekliyoruz. Çünkü bazen bazı kazanımlar ya da oyunlar, farklı kaynaklarda, kitaplarda daha basit anlatabiliyor(M3). Kendime aldığım setler vardı. Onun fotokopi çekebildiğim sayfalarını çoğaltıyorum. Tabii ki, renkli kısımları çoğaltmıyorum. Renk örüntüsünü çoğaltmıyorum. Ama çoğaltabildiğim sayfaları şekil örüntüsü varsa ya da rakamlar varsa onları çoğaltıp çocuklara dağıtıyorum(Ö5).” demişlerdir.

Mevcut eğitim materyalinin ve eğitici oyuncakların yetersiz olması alt teması konusunda katılımcıların görüşleri şöyledir: “Oyuncaklar, çoğunu kendi imkânlarımızla karşılıyor. Tabii ki bakanlığın verdikleri de var ama birçoğunu kendi imkânlarımızla karşılıyor. Bazen sıkıntı oluyor(M1). Eğitici oyuncak çok az. Daha çok çocukların evde de bulabileceği oyuncaklar burada da var. Hani çocuğun anasının çekici olması için okulda da farklı eğitici oyuncaklar olmalı ki çocukların daha çok dikkatini çeksin. O açıdan yetersiz(Ö4).”

Ana sınıfı eğitiminde “üst yöneticiler” teması ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen, müdür, müdür yardımcıları ve velilerin görüşleri Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6

Müdür ve Müdür Yardımcılarının Görüşlerine Göre “Üst Yöneticiler” Bağlamında Karşılaşılan Sorunlar

Temalar	M1	M2	M3	MY1	MY2
Üst yöneticilerin ana sınıfı eğitimine yeteri kadar önem vermemesi	✓	✓		✓	
Üst yöneticilerin ana sınıfı eğitimine yeteri kadar maddi/moral destek vermemesi	✓	✓	✓	✓	✓

Tablo 6’da verilen alt temalardan üst yöneticilerin ana sınıfı eğitimine yeteri kadar önem vermemesi konusunda bir yönetici: “Okulöncesi eğitimde üst yöneticilerin okulöncesi anlamını tam bilemediği kanısında değilim çünkü ilkokulda belli çıktılar vardır. Ortaokulda belli bir çıktı, başarı vardır. Fakat okulöncesinde böyle bir çıktı alamadıklarını düşünüyorlar(MY1).” demiştir.

Üst yöneticilerin ana sınıfı eğitimine yeteri kadar maddi/moral destek vermemesi alt teması ile ilgili olarak bazı katılımcıların görüşleri şöyledir: “İlçedekilerin de elinden bir şey gelmiyor, yeteri kadar ödenek alamıyorlar(M1). Daha fazlasını tabii ki istiyoruz. Ya ilçeden halledilecekse ilçenin genellikle, tamam halledelim hocam, gibi yaklaşımlar oluyor. İlçeden halledemeyip ilden hallettiğim birkaç bir şey olmuştu. Oyuncaktır, şudur, budur o tip şeyleri aldık geldik. Tabii ki daha fazlasını istemiştik ama daha azını alabildik(M3).”

Ana sınıfı eğitiminde “iletişim” teması ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen, müdür, müdür yardımcıları ve velilerin görüşleri Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7

Müdür ve Müdür Yardımcıları ve Öğretmenlerin Görüşlerine Göre “İletişim” Bağlamında Karşılaşılan Sorunlar

Temalar	M1	M2	M3	MY1	MY2	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5
Ana sınıfı öğretmenlerinin diğer öğretmenlerden ve idarecilerden fiziki, örgütsel ve psikolojik olarak kopuk olması		✓				✓			✓	✓
Velilerle etkili iletişim kanalları oluşturulamaması			✓							✓
Ana sınıfının öneminin aileye ve çevreye iyi anlatılamaması		✓			✓					

Aşağıda Tablo 7’de verilen alt temalardan birincisi olan ana sınıfı öğretmenlerinin diğer öğretmenlerden ve idarecilerden fiziki, örgütsel ve psikolojik olarak kopuk olması” alt teması yapısal ve psikolojik boyutlarda önemli bir örgütsel sorunu işaret etmektedir. Bu konuda katılımcılardan bazıları şöyle söylemiştir: “Bazen, çoğu zaman öğretmenimizi unutuyoruz karşıda olduğu için etkinliklere çoğu zaman sonradan ekliyoruz(M2). Mesela yazı, hani resmi evrak işlerinde de aynı şekilde... mesela yazı geliyor gidiyor ben hiç bilmiyorum. Haberdar olamıyorum. Ben sorarsam müdür hatırlıyor yani o şekilde(Ö4).”

Velilerle etkili iletişim kanalları oluşturulamaması alt teması ile ilgili olarak bir müdür görüşünü şöyle ifade etmiştir: “İlk başlarda bir şey talep ettiğimizde veli bunu önemsiz görüyordu, destek vermek istemiyordu ama anlattıkça onlara bire bir ve toplantılarda bunun yararını gördük(M3).”

Ana sınıfının öneminin aileye ve çevreye iyi anlatılamaması ile ilgili olarak katılımcılardan biri şöyle söylemiştir: “Ana sınıfının öneminin ailelere iyi anlatılmadığını düşünüyorum, bu konuda bir kopukluk var, bizler olsun, öğretmenler olsun(MY2).”

Ana sınıfı eğitiminde “aile ve çevre” teması ile ilgili olarak karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen, müdür, müdür yardımcıları ve velilerin görüşleri Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8

Müdür, Müdür Yardımcısı, Öğretmen ve Velilerin Görüşlerine Göre “Aile ve Çevre” Bağlamında Karşılaşılan Sorunlar

Temalar	M1	M2	M3	MY1	MY2	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	V1	V2	V3
Ailelerin ana sınıfı eğitim masraflarını ödemekte zorlanması (beslenme, etkinlik materyalleri, aidat).			✓	✓	✓	✓		✓		✓		✓	✓
Ailelerin anasınıfı eğitimini yeteri kadar önemsememesi		✓			✓	✓		✓	✓	✓			
Ailelerin toplantılara ve etkinliklere katılım düzeyinin düşük olması						✓		✓			✓		✓

Tablo 8’de verilen alt temalardan birincisi, ailelerin ana sınıfı eğitim masraflarını ödemekte zorlanması alt temasıdır. Bu konudaki görüşlerden bazıları şöyledir: “Okul öncesi velilere müthiş bir maddi külfet. Yani dönem başındaki bizim masrafımız yaklaşık 200-300 Lira. Bir köy için yüksek bir meblağ yani(Ö5). Bu yıl beş yaş grubuna göndermekte çok tereddüt ettim. Eşim de istemedi, onu da zor ikna ettim. Altı yaşında gidecek zaten ne gerek masrafa diye düşünüyorsunuz. Kırtasiye malzemeleri, yardımcı personel beslenme derken bir de iki çocuk olunca, insanın bütçesini zorluyor. Ana sınıfı gerçekten olumlu etkiledi çocuklarımızı fakat ekonomik olarak biz zorlanıyoruz(V2).” Aile ve çevre teması ile ilgili olarak belirlenen ikinci alt tema ailelerin anasınıfı eğitimini yeteri kadar önemsememesidir. Bu konuda bazı katılımcılar “Vatandaş kendi koşarak gelmeli buraya. Mahallesinde işte 5-6 yaş çocuğu tespit edip anasınıfına gönder diye dolaşanlar var. Yani, bu çok önemli. Öncelikle insanlar bu işin önemini kavramalı(MY2). Çünkü velilerde baktığımızda çoğu gereksiz gibi görüyor. Çoğu işte, aman başımdan yarım saat gitsin de kurtulayım gözüyle baktığı için çok incelediklerini düşünmüyorum. Eğitimini alsın, kalem tutmayı, ondan sonra kesmeyi öğrensin, ilkokula yardımcı olsun gözüyle gönderen çok (Ö3).” şeklinde sözler söylemişlerdir.

Aile ve çevre teması ile ilgili olarak belirlenen üçüncü alt tema ise; ailelerin toplantılara ve etkinliklere katılım düzeyinin düşük olması şeklindedir. Bu konuda bir katılımcı “Sınıfta yapılan etkinliklere ben katılıyorum fakat eşim inşaatta çalışıyor. İşı müsait olsa belki yine katılmaz ama bu durum çocukları olumsuz etkiliyor. Oğlum “...’nın anne babası mikroskop getirdi gösterdi bize benim babam ne zaman gelecek” diyor. Ben çalışmadığım için anne katılımlarında görev alıyorum ama aynı şekilde annesi çalışan çocukların üzgün gözlerle baktıklarını görebiliyorum(V2).” demiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırma bulgularına dayalı yorumlar, tartışma, sonuç ve öneriler yer almaktadır.

Mevzuat bağlamında karşılaşılan sorunlar temasında yer alan alt temalara ilişkin bulgular aşağıda yorumlanarak tartışılmıştır. “*Teneffüs sürelerinin kısa olması*” mevzuat bağlamında en çok ön plana çıkan tema olmuştur. Müdür, müdür yardımcısı ve öğretmenlerin tamamı bu konuyu sorun olarak görmektedir, ilgili yönetmelikte (OÖE ve İKY, 2014) okul öncesi eğitim kesintisiz 6 etkinlik saati olarak belirlenmiş öğretmenlere teneffüs hakkı tanınmamıştır. Yapılan diğer çalışmalarda ana sınıfı öğretmenlerinin teneffüs hakkının olmaması ve kesintisiz eğitim yapmalarının onları fiziksel olarak zorladığı, meslektaşlarıyla olan sosyal ilişkilerini ve iletişimini olumsuz etkilediği görülmektedir (Kaya, 2013; Ertör, 2015; Serençelik, 2016). “*Ana sınıfı eğitiminin isteğe bağlı olması*” katılımı sınırlandırmaktadır. Katılımcılar ana sınıfının isteğe bağlı olmasının, özellikle ana sınıfı eğitimi konusunda bilinçli olmayan veliler üzerinde olumsuz bir etkisi olduğunu ifade etmektedir. Türkiye’de genelde, okul öncesi, özelde ana sınıfı eğitiminin istenilen düzeylere gelmemesinin en büyük nedenlerinden birinin okul öncesi eğitimin zorunlu eğitim kapsamında olmamasıdır. Yapılan diğer çalışmalarda ana sınıfı eğitiminin zorunlu olması gerektiğine yönelik sonuçlar elde edilmiştir (Kaya, 2013; Kundakçı, 2013; Yıldız, 2013). Ana sınıfı eğitimin “*Ana sınıfının tam gün olmaması çalışan anne-babalar için sorun olmaktadır*” temasına ilişkin olarak özellikle çalışan anne babalar çalışma saatleri içerisinde çocukların bakımı için başka çözümlere yönelmek zorunda kalmaktadır. “*13. Ana sınıflarına kabul edilen öğrencilerin yaş aralığının geniş olması (48-66 ay) eğitim sürecinde sorunlar oluşturmaktadır*” teknik olarak (OÖE ve İKY, 2014) 48 aylık bir çocuk ile rapor alarak kayıt erteleyen 71 aylık bir çocuk aynı sınıfta eğitim alabilmektedir. Farklı yaş gruplarını aynı sınıfta toplanması eğitim öğretim sürecini olumsuz olarak etkilemektedir (Kaya, 2013; Ertör, 2015). “*Taşınmalı eğitim kapsamında olmaması*” ana sınıfı eğitimine katılımı zorlaştırmaktadır. MEB Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliğinde ilkokul ve ortaokula erişim için düzenlemeler yapılırken, ana sınıfları için bir düzenleme yapılmamıştır (MEB, 2014b). Taşıma hizmetinin verilmemesi ailelere günlük ulaşım masrafları, bir kişinin tüm zamanını bu iş için ayırması gibi olumsuzluklar olarak dönmektedir. Kaya (2013) uzakta olan velilerin çocuklarını okula bırakmayla ilgili sıkıntılar yaşadığını belirlemiştir. “*Ana sınıfının giriş çıkış saatlerinin ilkokuldan farklı olması*” sorun oluşturmaktadır. Bu durum öğrencilerin kardeşleriyle veya bir kişi ile birlikte gelip gitmesini etkilemektedir. “*Birinci sınıfa başlama yaşının aşağıya çekilmesi*” öğrencilerin ana sınıfına kaydolmasını etkilemiştir. 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte okula başlama yaşında yapılan değişiklikte eylül ayı sonu itibarıyla 2012-2013 eğitim öğretim yılında 60-66 aylık çocuklar velilerin isteklerine bağlı olarak birinci sınıfa kaydedilmiştir (RG, 2012). Bu durum 5 yaş ana sınıfı okullaşma oranlarına yansımış ve 2011-2012 eğitim öğretim yılında okullaşma oranı net %65,69 olurken, 2012-2013 eğitim öğretim yılında net %39,72’ye düşmüştür, 2015 yılında 66-67-68 ayını dolduran çocukların veli isteğine ile birinci sınıfa kayıtlarının ertelenmesine ola-

nak veren düzenlemeye karşın 2017 I. dönem itibariyle 5 yaş net okullaşma oranı %58,97’de kalmıştır (MEB, 2017). Milli Eğitim Bakanı’nın okul öncesinde 20 bin öğretmene ihtiyaç olduğu ifadesi (Memurlar Net, 2016) “Öğretmen sayısının yetersiz olması” durumunda şartların zorlanması ile sadece bir ana sınıfı grubu oluşturulmaktadır. “Okul-sınıf gezileri ile ilgili bürokratik işlemlerin fazla olması” okul-sınıf gezileri düzenlemeyi zorlaşmaktadır. Okulöncesi eğitimde yapılacak olan sosyal etkinlikler, MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile düzenlenmiştir (MEB, 2005). Bu çerçevede yapılacak olan gezilerde ilgili evrakların hazırlanması ve gerekli izinlerin alınması şarttır. “Gerekli hazırlıklar yapılmadan yeni sınıfları açılması” teması, ana sınıfı eğitimi yaygınlaştırmak için planlama yapılmadan ve altyapı tamamlanmadan yapılan çalışmaların ana sınıfı eğitiminde yeni sorunlara yol açabildiğine işaret etmektedir. “Evrak işleri” öğretmenin zamanını almaktadır. Başka bir çalışmada da öğretmenlerin hazırlaması gereken evraklardan ve bu evraklara dayalı denetim yapılmasından rahatsız olduğu bulunmuştur (Ertör, 2015).

“Fiziki ve maddi olanaklar bağlamında karşılaşılan sorunlar” temasında yer alan alt temalara ilişkin bulgular aşağıda yorumlanarak tartışılmıştır. “Okul bahçesinin ve dış oyun alanlarının ana sınıfı öğrencilerinin kullanımına uygun olmaması.” temasında katılımcılar genel olarak çocukların ana sınıflarında kapalı kaldığını, okulda açık havada fiziksel etkinlikler yapabileceği uygun bir bahçe ve oyun alanları olmadığını düşünmektedir. Yapılan araştırmalar da çocukların ana sınıflarında kapalı kaldığını, açık havada fiziksel etkinlikler için uygun ortam bulunmadığını, bağımsız anaokulu ve ilkokuldaki okul bahçelerinde yeteri kadar malzeme olmadığını, öğretmenlerin dış mekânların yenilenmesi ve farklılaştırılmasını istediğini, okul bahçesinin ortak kullanımından dolayı tehlikelerin oluştuğunu ortaya koymaktadır (Ata, 2016; Sert, 2016; Ertör, 2015; Kök vd. 2007). “Sınıfın fiziki özelliklerinin yetersiz olması” temasında katılımcılar, sınıfların dar olduğunu, etkinlik merkezleri oluşturulmadığını belirtmektedir. Işık (2015) tarafından yapılan araştırmada, öğrenme merkezlerinin, fiziksel yetersizlikler ve materyal eksikliğinden dolayı kısmen oluşturabildikleri şeklinde bulgular elde edilmiştir. “Yeterli derslik olmaması” ndan dolayı ana sınıflar uygun olmayan koşullarda açılmaktadır. Katılımcıların görüşlerine göre bazı okul binalarında yeteri kadar derslik olmadığından, ana sınıfı aynı bahçe içinde olan başka kademedeki bir eğitim kurumunun dersliğini kullanmak zorunda kalmaktadır. Bu durum ana sınıfını bünyesinde bulduran okuldan, öğretmenlerden ve okul yönetiminden fiziksel olarak uzaklaştırmakta ve başka sorunlara yol açmaktadır. “Ayrı bir yemek salonunun bulunmaması” eğitim sürecini olumsuz etkilemektedir. Bu konuda katılımcılar, ayrı bir yemek salonu bulunmadığı için derste ve yemekte aynı sınıfın kullanılmasının temizlik ve düzen ile ilgili sorunlar yarattığını ifade etmektedir. “Ana sınıfında ihtiyaç duyulan ara-gereçlerin yetersizliği” temasında katılımcılar araç gereçlerin eksikliğinin okul öncesi eğitimin amaçlarına ulaşmasını olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir. Kaya (2013) yaptığı araştırmada öğretmenler okul öncesi eğitim programını daha etkili uygulayabilmek için oyun alanı, kum havuzu, dolap, sandalye, masa, pano, oyun parkı malzemeleri ve çocuklara uygun

hobi bahçelerine ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. “Tuvaletlerin ve lavaboların öğrencilerin kullanımına uygun olmaması” temasında katılımcıların görüşlerine göre, bazı ana sınıflarında bulunan lavabo ve tuvaletler okul öncesi öğrencisinin kullanımına uygun ebatlarda değildir. Bu durum öğrencilerin küçük yaşta kişisel temizlik alışkanlıkları geliştirmesine engel olabilecek bir durumdur. MEB tarafından okulların elektrik, su, kırtasiye ihtiyaçları, boya, tamirat gibi ihtiyaçları kısmen giderilmekte olup okullara ayrı bir bütçe tahsis edilmemesi “Ana sınıfındaki ihtiyaçların karşılanmasında okulun maddi kaynaklarının yetersiz olması” temasına kaynaklık ettiği söylenebilir. Okullar okul yönetimi ve okul aile birlikleri aracılığıyla sağlayabildikleri kaynaklar doğrultusunda belirledikleri önceliklere göre ihtiyaçlarını gidermektedir. Araştırma kapsamındaki bazı okulların kaynak sağlama konusunda (öğrenci sayısı çokluğu, velilerin profili) diğerlerinden daha avantajlı olduğu görülmüştür. “Öğrencilerin okula ulaşım olanaklarının kısıtlı olması” temasında taşınmalı eğitim hizmeti dışında kalan, bulunduğu yerleşim yerinde okul olmasına rağmen okula ulaşmada yaşanan sorunlar yer almıştır. Özellikle toplu taşıma hizmetlerinin verilmediği merkeze uzak köy ve mahallelerde, yerleşim yeri içi ulaşım kişilerin imkânlarıyla sınırlı olmaktadır. Tarımla uğraşan aileler “bağ, bahçe işlerinin” yoğun olduğu zamanlarda okula ulaşmada öğrenciye eşlik ederek vakit kaybetmemek için çocuğunu okula göndermemektedir. “Sınıfların kışın yeteri kadar ısıtılmaması” teması fiziki olanaklarla ilgili temel bir sorun olarak göze çarpmaktadır. Yapılan diğer araştırmalar bu araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Kök vd (2007) tarafından yapılan araştırmada, fiziksel organizasyona ilişkin görüşlerde araştırmaya katılan öğretmenler sınıfın çocuk sayısına göre küçük olduğunu, sınıftaki demirbaşların yetersiz olduğunu, lavabo, vestiyer ve dolapların çocuğa uygun olmadığını, Ertör (2015), sınıfın genişliğinin yeteri kadar ısınmadığı, materyallerin yetersiz olduğu, sınıfın yeteri kadar ışık almadığı ve ortak sınıf kullanılmasının sorunlar yarattığını belirlemiştir. Okul öncesi çevre ve okul çevrelerinin tasarlanma aşamasında politika belirleme ve uygulama noktasında eksiklikler bulunmaktadır. Mevcut eksiklikler gerek devlet kurumlarında gerekse özel kurumlarda görülmektedir (Topdemir, 2016). Resmî anasınıflarında çalışan öğretmenler özel anaokullarında çalışan öğretmenlere göre fiziksel olanaklar ile ilgili sorunlarla daha çok karşılaşmaktadırlar (Erden, 2010). İlkokul mekânlarının, çocuğun gelişiminde ve tüm yaşamında kalıcı etkileri olmaktadır (Kurt, 2016).

Sınıf içi süreçler bağlamında karşılaşılan sorunlar temasında yer alan alt temalara ilişkin bulgular, aşağıda yorumlanarak tartışılmıştır. “Nitelikli yardımcı personel/stajyer bulunmaması” temasına ilişkin olarak katılımcılar tarafından yardımcı personeli olmayan ana sınıflarında sınıf temizliği, düzeni, öğrencilerin temizlik, beslenme ve bakımları vb. tüm hizmetlerin yürütülmesi, öğretmenlerin veya gönüllü velilerin üzerine kaldığı ifade edilmektedir. Ana sınıfındaki eğitimin önemi dolayısıyla personelin okul öncesi eğitim konusunda eğitilmiş olması, öğrencilerin istendik tutum ve davranışlar geliştirmesine yardımcı olabilir. Ertör (2015) tarafından yardımcı personellerin yetersiz olduğu, yardımcı personellerin nitelsiz olduğu, yardımcı personelin İŞKUR tarafından geç gönderildiği belir-

tilmiştir. Eğitim Sen (2016) tarafından, okul öncesinde yardımcı personelin bulunmamasının önemli bir eksiklik olduğu, okul öncesi kurumlar açılırken eğitilmiş yardımcı personelin gerekli olduğu ve öğretmen dışında sınıfta mutlaka yardımcı personel bulundurulması gerektiği ifade edilmiştir. “*Ailelerin çocuklarında öz bakım becerilerini yeterince kazandırmamış olması*” teması incelendiğinde, özellikle ilk kez ailesi dışında bir ortamda eğitim alan çocuklarda aile eğitiminden getirdikleri bilgi ve becerilerin etkili olduğu ve çocuktan çocuğa değiştiği görülmektedir. “*Sınıf içinde istenmeyen öğrenci davranışları*” eğitim öğretim sürecini etkilemektedir. Katılımcılar sınıf içinde istenmeyen öğrenci davranışlarının eğitim öğretim sürecini olumsuz etkilediğini belirtmektedir. Dal (2016) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin en çok belirttiği istenmeyen davranışların; sınıf kurallarına uymama, arkadaşlarını şikâyet etme ve şiddet türü davranışlar olduğu tespit edilmiştir. “*Öğrenci sayısının fazla veya az olması*” eğitim sürecini olumsuz etkilemektedir. OÖE ve İKY’ye göre ana sınıfında bir grup oluşturmak için en az 10, en çok 20 öğrenci olması gerekmektedir ama okulun durumuna göre bu sayının artırılacağı belirtilmektedir. Araştırma kapsamındaki ana sınıflarında öğrenci sayısının 11-27 arasında değiştiği, merkezdeki bir okulda önceki senelerde bu sayının 35’e kadar çıktığı belirlenmiştir. Öğrenci sayısının fazlalığı sınıf içi süreçlerin yürütülmesini zorlaştırdığı gibi, öğrenci sayısının azlığı ise öğretmenlerin grup çalışması, oyunlar ve etkinlikler yapmasını zorlaştırmaktadır. Ertör (2015) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlere göre, öğrenci sayılarının fazla ve az olmasının sorun olduğu, Kök vd. (2007) tarafından yapılan çalışmada ise; öğretmenlerin %87,5’i sınıftaki öğrenci sayısının fazla olduğunu belirtmektedir. Kaya (2013), tarafından yapılan çalışmada 208 öğretmenin 19’unun (yaklaşık %9) sınıfında 26 ve üzeri öğrenci bulunduğu belirlenmiştir. MEB, 2017 I. dönem eğitim göstergelerine bakıldığında resmi ana sınıflarında 36.204 öğretmene 718.261 öğrenci düşmekte olup, öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ortalama 20 dir (MEB, 2017). OECD ülkelerinde ise (çoğu ülkede ana sınıfları zorunlu eğitim kapsamındadır) ilkokulda öğretmen başına 15 öğrenci düşmektedir (OECD, 2016). Öğrenci sayıları kıyaslandığında nitelikli bir eğitim için sınıf mevcutlarının düşürülmesinin önemi ortaya çıkmaktadır. “*Sınıfta kaydedilen çocukların bilgi ve beceri bakımından eşitsizliği*” ders içi etkinlikleri zorlaştırmaktadır. Öğretmenler farklı bilgi ve becerilere sahip gruplarla etkinlik yapmakta ve ders işlemekte zorlandıklarını ifade etmektedir. Daha önce ana sınıfı eğitimini almış bir çocuk ile almamış bir çocuk, özellikle birden fazla grup oluşturacak kadar öğrencisi olmayan okullarda aynı sınıfta yer almakta, öğretmenin belirli bir planı, programı izlemesini zorlaştırmaktadır. Yapılan çalışmalarda farklı yaş gruplarının aynı sınıfta yer alması öğretmenler tarafından bir sorun olarak ifade edilmiştir (Kök vd., 2007; Kaya, 2013; Ertör, 2015). “*Öğrencilerin devamsızlık yapması veya geç gelmesi*” temasında katılımcılar ana sınıfında öğrencilerin derse geç gelme, devamsızlık yapma gibi davranışlar sergilediklerini belirtmişlerdir. Bu durum ana sınıfı eğitiminin zorunlu eğitim içinde yer almaması, ailenin tutumu gibi nedenlerden etkilenmektedir. “*Ailenin çocuğa karşı olumsuz tutum ve davranış içinde olması*” teması Kuzucu (2015) tarafından yapılan ebeveyn tutumları ile okul öncesi dönemi çocuklarındaki davranış problemleri arasında anlam-

lı bir ilişki olduğunu gösteren araştırma sonuçları ile desteklenmektedir. Usta (2014) tarafından yapılan araştırmada çocuğun davranış problemlerinin annesi ile kurduğu ilişkiden etkilendiği, annenin eğitim durumunun ve öğretmenin tecrübesinin çocuğun davranış problemleri üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Bir öğretmen tarafından ifade edilen “*Hizmet öncesi alınan eğitimin uygulama boyutunun yetersiz olması*” teması yapılan araştırmalarda desteklenmektedir: Kök vd. (2007) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin sınıf hâkimiyetinde yetersizlik, zamanı etkin kullanamama, çocukların sorularına ve ihtiyaçlarına cevap verememe, yeni davranış kazandırmada zorlanma, yeni eğitim yaklaşımları konusunda bilgisiz olma gibi sorunlar yaşadığı belirlenmiştir.

Eğitim programı ve eğitim materyalleri bağlamında karşılan sorunlar teması altında yer alan alt temalara ilişkin bulgular aşağıda yorumlanarak tartışılmıştır. “*Etkinlik kitaplarının öğrencilere uygun ve yeterli olmaması*” temasında katılımcılar, ana sınıfları için sağlanan ücretsiz etkinlik kitaplarını olumlu bulmakla birlikte bunların nitelik olarak yeterli olmadığını ve yeterli sayıda gelmediğini ifade etmektedir. Bu konuda yapılan bir araştırmada, Pamuk Şekerim kitaplarının öğretim, öğrenme ve uyarılma süreçlerinde problem yarattığı belirtilmiştir (Alak, 2016). “*Eğitim programının öğrencilere uygun olmaması*” temasına ilişkin katılımcıların görüşlerine göre eğitim programları çevresel şartları göz önünde bulundurulmadan hazırlanmakta, esnek uygulamaya olanak vermemekte ve öğrenci çeşitliliğine uygun olmamaktadır. Programda yapılan değişiklikler nedeniyle uyum sağlamada zorlukların yaşandığı, bazı kazanımların bölge koşullarına ve çocukların yaşlarına uygun olmadığı, Ertör (2015) tarafından belirtilmiştir. “*Ek ders kaynakları bulmak ve kullanmak zorunda olmak*” temasına göre öğretmenler ücretsiz sağlanan etkinlik kitaplarını yeterli bulmadığından ek ders kaynakları kullanmaya yönelmektedir. MEB tarafından özel ders kaynakları kullanımıyla ilgili kısıtlamalar olması, ek ders kaynaklarının ücretli olarak temin edilebilmesi öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. “*Mevcut eğitim materyalinin ve eğitici oyuncakların yetersiz olması*” yapılan araştırmalarda da desteklenmektedir. Kaya (2013) öğretmenler eğitim programının etkili uygulanabilmesi için eğitici oyuncaklar, matematik materyali gibi eğitim materyallerine ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir.

Üst yöneticiler bağlamında karşılan sorunlar teması altında yer alan alt temalara ilişkin bulgular aşağıda yorumlanarak tartışılmıştır. Bu bölümde “Üst yöneticilerin ana sınıfı eğitimine yeteri kadar önem vermemesi” ve “Üst yöneticilerin ana sınıfı eğitimine yeteri kadar maddi/moral destek vermemesi” temaları görülmektedir. Katılımcılar üst yöneticiler olarak il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerini belirterek, bu kurumların ana sınıfı eğitimine yönelik maddi desteğinin yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu durum eğitime ayrılan kaynak ve bu kaynağın kullanılmasındaki öncelikleri belirleyen eğitim politikasına bağlı bir durumdur. Türkiye öğrenci başına 3.327 \$ harcama yaparken, OECD ülkelerinde bu miktar 10.493 \$ olmuştur. Türkiye öğrenci başına yapılan harcamalarda 45 ülke arasında 33. sıradadır (OECD, 2016). 2010-2014 yılları arasında öğrenci başına yapılan harcama miktarı artsa da hala OECD ortalamasının altındadır (OECD, 2017).

İletişim bağlamında karşılaşılan sorunlar temasında yer alan bulgular aşağıda yorumlanarak tartışılmıştır. “Ana sınıfı öğretmenlerinin diğer öğretmenlerden ve idarecilerden fiziki, örgütsel ve psikolojik olarak kopuk olması” temasında katılımcı görüşleri incelendiğinde ana sınıfı öğretmenleri, çalışma saatlerinin diğer öğretmenlerden farklı olması, teneffüs haklarının olmaması, sınıflarının okul binasından uzak/ayrı olması gibi nedenlerle diğer öğretmenlerle ve idareyle fazla görüşmemekte, yapılan planlamalarda, etkinliklerde unutulabilmektedir. Diğer temalar “Velilerle etkili iletişim kanalları oluşturulamaması” ve “Ana sınıfının öneminin aileye ve çevreye iyi anlatılamaması” olarak ortaya çıkmıştır.

Aile ve çevre bağlamında karşılaşılan sorunlar temasında yer alan bulgular aşağıda yorumlanarak tartışılmıştır. Bu bölümde “Ailelerin ana sınıfı eğitim masraflarını ödemekte zorlanması”, “Ailelerin anasınıfı eğitimini yeteri kadar önemsememesi” ve “Ailelerin toplantılara ve etkinliklere katılım düzeyinin düşük olması” temaları ortaya çıkmaktadır. OÖE ve İKY’ye (2014) göre ana sınıfı eğitimi için mevzuat ile belirtilen miktarlarda aidat toplanabilmektedir. Öğrencilerin beslenme ihtiyaçları ise öğretmenler tarafından hazırlanan listelere göre aileler tarafından sırayla karşılanmaktadır. Öğrenci sayısının az olduğu sınıflarda beslenme sırasının çabuk gelmesi, beslenme hazırlığının zaman alması aileleri zorlayabilmektedir. Yine çalışan anne babalar açısından beslenmenin hazırlanıp sınıfa ulaştırılması sorun olabilmektedir. Ertör (2015)’e göre velilerin aidatları vermemesi, velilerin alınan aidatların çocuklar için harcandığına inanmaması okul öncesi eğitimde yaşanan sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Dilcioğlu (2016) tarafından yapılan araştırmaya göre 5 ve 6 yaş grubu çocukları ilkökula hazırbulunuşluk düzeyleri açısından incelendiğinde ailenin gelir seviyesi ve sosyo-ekonomik durum faktörlerine göre anlamlı olarak farklılaştığı gözlenmiştir. Aile katılım çalışmaları annelerin, babaların ihtiyaçlarına, uygun oldukları zamanlara göre hazırlandığında, tüm annelerin ve babaların istekle katıldığı saptanmıştır (Üstübal, 2015; Özkan, 2014).

Bütün olarak değerlendirildiğinde 54-68 ay arasındaki öğrencileri kapsayacak şekilde ana sınıfı eğitimi en az 1 yıl olarak zorunlu eğitim kapsamına alınmalıdır. Ana sınıfı sosyo-ekonomik yönden geride kalmış bölgelerde ise 2 yıla çıkarılmalıdır. Ana sınıfı eğitimi için (gerekli görülen yerleşim birimlerinde) ücretsiz taşınmalı eğitim hizmeti verilmelidir. Bu hizmet ana sınıfının giriş çıkış saatleri bünyesinde bulunduğu okulun giriş çıkış saatleriyle uyumlu olacak şekilde düzenlenmelidir. Ana sınıfı öğretmenlerinin çalışma koşullarını zorlaştıran aralıksız eğitim, teneffüs hakkının olmaması gibi uygulamalarla ilgili düzenlemeler yapılmalıdır. Ana sınıfı eğitimi etkililiğini artırmak için ana sınıflarına eğitim materyali, eğitici oyuncak ve ek ders kaynağı sağlanmalıdır. Daha nitelikli bir eğitim verebilmek için ana sınıflarındaki öğrenci sayıları düşürülmeli, öğrencilere daha büyük sınıflar tahsis edilmelidir. Sınıflar için donatım malzemeleri sağlanmalı, gerekli etkinlik köşelerini oluşturmak için materyal temin edilmelidir. Ailelere ulaşılarak ana sınıfı eğitiminin önemi anlatılmalı, okul aile iş birliğini artırmak için aile katılım etkinlikleri düzenlenmelidir.

References/Kaynaklar

- Alak, S. A. (2016). *Pamuk Şekerim I-II kitaplarının MEB okul öncesi eğitim programı (2013) açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisan tezi). Okan Üniversitesi, İstanbul.
- Ata, S. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin dış mekanda uygulamaları ve çocukların dış mekanda oyun oynamalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Balat, G. U. (2011). *Sınıf yönetimi kavramı ve sınıf yönetimi modelleri*. İçinde G. U. Balat ve H. Bilgin (Ed.), *Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi*. Ankara: Norssken.
- Cinkılıç, H. (2009). *Okul öncesi eğitimin ilköğretim 1. sınıf öğrencilerinin okul olgunluğuna etkisinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Creswell, J. W. (2007): *qualitative inquiry and research design choosing among five approaches*. 2nd. ed. London: Sage Publications.
- Creswell, J. W. (2014): *Researchdesign. qualitativaive, quantiative and mixed methods approaches*. Fourth ed. Lincoln: Sage.
- Dal, M. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin öğrencilerin istenmeyen davranışlarıyla baş etmede kullandıkları sınıf yönetim stratejileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Dilcioğlu, Z. (2016). *5 ve 6 yaş grubu çocuklarının ilkokula hazırbulunuşluk düzeylerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Eğitim Sen. (2016). *Okul öncesi eğitim*. 02 27, 2017 tarihinde: egitimsen.org.tr/wp-content/uploads/2016/02/Okul-Öncesi.pdf adresinden alındı.
- Erden, E. (2010). *Problems that preschool teachers face in the curriculum implementation* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). ODTÜ, Ankara.
- Erden, F. T., ve Altun, D. (2014). *Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim ve ilköğretime geçiş süreci hakkındaki görüşlerinin incelenmesi*. *İlköğretim Online*, 13(2), 481-502.
- Erkan, S., & Kırca, A. (2010). *Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazırbulunuşluklarına etkisinin incelenmesi*. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 94-106.
- Ertör, E. (2015). *İlkokulda görev yapan anasınıfı öğretmenlerinin yaşadıkları yönetsel sorunlara ilişkin görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Fazlıoğlu, Y. (2009). *Erken çocukluk gelişimi ve eğitimi*. İstanbul: Kriter.
- Gözütök, D. (2004). *Eğitim bilimleri bakış açısıyla eğitimin güncel sorunları ve çözüm önerileri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi.
- Işık, N. E. (2015). *Öğretmenlerin MEB 2013 okul öncesi eğitim programı hakkındaki görüşleri ve programı kullanma durumları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

- Karadeniz, S., Karadağ, A. ve Ulutaş, İ. (2003). *Okul öncesi eğitim kurumlarında eğitim ortamı ve donanım*. Ankara: Anı.
- Kaya, N. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve hizmet içi eğitim ihtiyaçları araştırma raporu. 04 2017, 30 tarihinde http://www.academia.edu/6954387/Okul_Öncesi_Öğretmenlerinin_Yaşadıkları_Sorunlar_ve_Hizmet_İçi_Eğitim_İhtiyaçları_Araştırma_Raporu adresinden alınmıştır.
- Kök, M., Küçükoglu, A., Tuğluk, M. N., & Koçyiğit, S. (2007). *Okul öncesi eğitimin sorunlarına ilişkin öğretmen görüşleri (Erzurum ili örneği)*. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, (16), 160-171.
- Kundakçı, S. (2013). *Tokat ili örneğinde zorunlu okul öncesi eğitim pilot uygulamasının değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Kurt, Ö. (2016). *İlkokul mekânlarının çocuk gelişimi ve mekân algısına etkilerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir
- Kuzucu, Y. (2015). *Ebeveyn tutumları ile okul öncesi dönem çocuklarının davranış problemleri arasındaki ilişkide çocukların empati ve sosyal beceri düzeylerinin rolü* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Landis, J. R. & Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *Biometrics*, 33, 159-174
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2005). *MEB ilköğretim ve ortaöğretim sosyal etkinlikler yönetmeliği* (Değişiklik 2010).05 2017, 05 tarihinde http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25699_0.html adresinden alındı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2014a). Milli Eğitim Bakanlığı okul öncesi ve ilköğretim kurumları yönetmeliği. 03 2016, 30 tarihinde http://mevzuat.meb.gov.tr/html/ilkveokuloncyon_0/yonetmelik.pdf adresinden alındı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2014b). MEB taşıma yoluyla eğitime erişim yönetmeliği.03 2016, 30 tarihinde http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_09/12024357_tasimayonetmeli.pdf adresinden alındı.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). Milli Eğitim istatistikleri örgün eğitim 2016-2017. 11 02, 2017 tarihinde MEB SGB: http://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/08151328_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2016_2017.pdf adresinden alındı.
- Memurlar Net. (2016). <http://www.memurlar.net/haber/622496/okul-oncesi-egitim-icin-20-bin-ogretmene-ihhtiyac-var.html> adresinden alındı.
- OECD. (2014). *Türkiye ülke notları 2014*.12 21, 2016 tarihinde https://abdigm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_09/26015947_eag_turkiye_ulke_notu.pdf adresinden alınmıştır
- OECD. (2016). *Bir bakışta eğitim 2016*. 12 21, 2016 tarihinde http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/education/education-at-a-glance-2016_eag-2016-en#page7 adresinden alındı.

- OECD. (2017). *Bir bakışta eğitim Türkiye 2017*. 11 5, 2017 tarihinde <http://www.oecd.org/edu/skills-beyond-school/EAG2017CN-Turkey-Turkish.pdf> adresinden alındı
- RG. (1973, 6 14). Milli Eğitim Temel Kanunu. 03 30, 2017 tarihinde http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html adresinden alındı
- RG. (2012, 4 11). İlköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun. 03 30, 2017 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/04/20120411-8.htm> adresinden alındı.
- Serengelik, G. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin okul yönetimine katkılarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.
- Sert, S. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin motor gelişim alanına ilişkin görüşlerinin ve uygulamalarının incelenmesi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Şen, S. (2007). *Okul öncesi dönem çocuklarının temel özellikleri ve gereksinimleri*. İçinde G. Haktanır (Ed.), *Okul öncesi eğitime giriş* (s. 71-123). Ankara: Anı Yayıncılık.
- T.C. Kalkınma Bakanlığı. (2013). *Onuncu kalkınma planı 2014-2018*. 02 07, 2017 tarihinde <http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Kalkinma%20Planlar/Attachments/12/Onuncu%20Kalkinma%20Planı.pdf> adresinden alındı.
- Tanju, E. H. (2011). *Okul öncesi dönemde davranış problemleri ve alınacak önlemler*. G. U. Balat, & H. Bilgin (Ed.), Ankara: Norssken.
- TED. (2007). *Türkiye’de okul öncesi eğitim ve ilköğretim sistemi temel sorunlar ve çözüm önerileri*. Ankara: Türk Eğitim Derneği.
- Topdemir, Ç. C. P. (2016). *Okul öncesi çocuklarda dış mekân erişiminin sınıf içi davranışlara etkileri üzerine bir vaka çalışması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kadir Has Üniversitesi/ İstanbul.
- Tos, F. (2001). *Okul öncesi eğitim*. İstanbul: Kariyer.
- Unutkan, Ö. P. (2007). Okulöncesi dönem çocuklarının matematik becerileri açısından ilköğretime hazır bulunuşluğunun incelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32, 243-254.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yıldız, S. (2013). *Okul öncesi eğitimin zorunlu eğitim kapsamına alınmasına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi/ Van.
- Yin, R., K. (2014). *Qualitative research from start to finish*. London: The Guilford Press. A Division of Guilford Publications, Inc.
- Usta, S. Y. (2014). *Okul öncesi dönem çocuklarda davranış problemlerinin anne-çocuk ve öğretmen-çocuk ilişkileri açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Yükselen, A. (2011). *Okul öncesi dönem çocuğunun davranışını etkileyen sosyal ve psikolojik faktörler*. İçinde G. U. Balat, & H. Bilgin (Ed.), *Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi*. Ankara: Norssken.
- Zembat, R. (2010). *Okul öncesinde problem çözme ve beyin fırtınası*. İçinde Zembat, R (Ed.), *Okul öncesinde özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Anı.